

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

ЗБІРКА ТЕЗ
III Міжнародної студентської науково-практичної
онлайн конференції «Реалізація наукового потенціалу студента
вищої школи: виклики, перспективні напрями»

29 березня 2021 року

Київ

Організаційний комітет:

Киричок П. О.	Голова оргкомітету, д.т.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського (навчально-виховний напрямок)
Саєнко Н. С.	Співголова оргкомітету, к.пед.н., професор, декан факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
Глінка Н. В.	Член оргкомітету, к.філол.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
Коломієць С. С.	Член оргкомітету, к.пед.н., професор кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
Демиденко О. П.	Член оргкомітету, к.пед.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
Федоренко С. В.	Член оргкомітету, д.пед.н., професор кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
Тікан Я.Г.	Член оргкомітету, к.пед.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
Волощук І.П.	Член оргкомітету, к.пед.н., доцент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського

Реалізація наукового потенціалу студента вищої школи: виклики, перспективні напрями: тези доповідей III Міжнародної студентської науково-практичної онлайн конференції, 29 бер. 2021 р. [Електронне видання]. – Київ, 2021. – 65 с.

Збірник містить матеріали щорічної студентської науково-практичної конференції, що має на меті залучення студентів до наукової діяльності, обмін знаннями та досвідом, визначення актуальних питань організації освітнього процесу в умовах пандемії, інноваційних тенденцій та перспектив розвитку педагогіки та методики викладання іноземної мови та перекладу.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій.

ЗМІСТ
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Ricardo Casañ-Pitarch , PhD Associate Professor, Universitat Politècnica de València TEACHING ENGLISH THROUGH A TELECOLLABORATIVE PROJECT WORK	6
Трипутіна Юлія , студентка групи ЛА-82, Факультет лінгвістики ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	8
Лазоренко Валерія , студентка групи ЛА-71, Факультет Лінгвістики ШЛЯХИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	10
Данилюк Анастасія , студентка групи ЛА-81, Факультет Лінгвістики НЕОЛОГІЗМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ПОРОДЖЕНІ ПАНДЕМІЄЮ COVID-19	12
Буток Олександра , студентка групи ЛА-81, Факультет Лінгвістики МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	13
Ярошук Світлана , студентка групи ОН-01, Інститут енергозбереження та енергоменеджменту ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	16
Лисюк Ксенія, Падашуля Карина ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	18

СЕКЦІЙНІ ДИСКУСІЇ

Аксьонова Ганна ТРУДНОЦІ ПЕРЕКЛАДУ БІОМЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	22
Байдик Ганна ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ	23
Горлецька Катерина ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	25
Гудим Антон СЛЕНГ У ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ МОЛОДІ	27
Зайцев Андрій СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ПОЛІТИЧНОЇ ТЕМАТИКИ	29
Калішенко Олеся	

ПОЛІТИЧНЕ ІНТЕРВ'Ю ЯК ЖАНР ПІДСТИЛЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ МОВИ	31
Коваль Роман	
АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ АЕРОКОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	34
Козар Маріанна	
ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТОПОНІМІВ ТА ЇХ ФУНКЦІЇ НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	35
Кузьміна Валерія	
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	37
Мельникова Майя	
НЕОЛОГІЗМИ В АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТАХ ЯК МОВНЕ ЯВИЩЕ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ ВИМІРІ	39
Мисливий Климентій	
ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖУРНАЛІВ GEO	40
Муляр Назар	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПАРОНІМІВ: НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКІ ПАРИ	42
Панчук Євгенія	
ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ЛЕКСИКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	42
Пономаренко Софія	
ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ РЕКЛАМНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ	45
Рибкіна Олександра	
ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ ОМОНІМІВ.....	46
Скуратовська Єлизавета	
ПЕРЕКЛАД НЕОФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	48
Сокирко Анна	
ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКИХ МЕТЕОТЕКСТІВ	50
Терещук Ірина	
РОЛЬ КОНТЕКСТУ У ТВОРЕННІ СМISЛУ ПОВІДОМЛЕННЯ	52
Ткач Вікторія	
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ВАРІАТИВНІСТЬ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ КАНАДИ	54
Томіліна Катерина	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЗАГОЛОВКІВ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ СТАТЕЙ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	56
Тунік Олександр	

ПРИЙОМИ ТА ЗАСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ АТРИБУТИВНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ У СФЕРІ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ...58

Шмат Лілія

МОВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЕТНОКУЛЬТУРНИХ СТЕРЕОТИПІВ У ФРАНКОМОВНОМУ ПОБУТОВОМУ АНЕКДОТІ.....59

Щепанюк Ірина

ПРОБЛЕМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ61

Янгаличева Дарина

ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....63

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Ricardo Casañ-Pitarch

PhD Associate Professor

Universitat Politècnica de València

TEACHING ENGLISH THROUGH A TELECOLLABORATIVE PROJECT WORK

The need for teaching and learning foreign languages is evident in the present; our globalized world requires that professionals and academics can communicate together in international events. In this sense, English tends to be the lingua franca for communication among people whose mother tongue is different (Jenkins, 2003). To fulfill this purpose, different methods and approaches have been used in the last year at different educational levels. In this case, this presentation suggests that a telecollaborative project work among students from different institutions and countries could help enhance the learners' fluency in their target foreign language, English. This presentation reviews some relevant bibliography on the field of telecollaboration and project work in the field of foreign language learning and shows a practical case among students from the Igor Sikorski Kyiv Polytechnic Institute and the Polytechnic University of Valencia.

According to some previous bibliography, the use of ICT for pedagogical purposes is highly advisable since most students have fully integrated it into their daily lives (Belz, 2003). Therefore, it seems that teaching approaches such as project or task-based ones could be implemented in an online environment (Sadler and Dooly, 2016). Project-based learning focuses on interrelated tasks which require that learners design processes, solve problems, make decisions, or do research (Korfhage-Smith, 2010). Project-based learning focuses on constructivism; and it was Dudley-Evans and St. John (1998) who underlined that tasks and projects help promote learning in a communicative environment in real-life situations, in which students are engaged in tasks. Additional benefits of this approach were reported by Istanto (2013), who suggested that it promotes learners' autonomy and cooperation that culminates in the creation of real products.

Our proposal consisted of the creation of a blog on the topic 'Sustainable Development'. Students were expected to spend approximately 15 hours working on the elaboration of the project. The objective was to help students from two institutions to enhance English language skills as well as their cross-cultural competence through telecollaborative project work. There were 56 students from the two institutions, and they were divided into groups of 4 and 5 students. To measure learners' progress two tests were used. On the one hand, L2 learners' progress was assessed with the test entitled 'English Unlimited Placement Test' (Cambridge University Press, 2010). On the other

hand, the survey introduced by Piasentin (2012) was used to assess learners' progress on their cross-cultural competence.

After the completion of this project work, the data was compiled and analyzed. Results showed that students enhanced both their language skills and their cross-cultural competence (Casañ-Pitarch, Candel-Mora, Carrió-Pastor, Demydenko & Tikan, 2020). Therefore, the results achieved were expected, and the implementation of a telecollaborative project work seemed to function in this practical case. It shall be acknowledged that this telecollaborative experience was possible thanks to the present technology. As previously stated, the development of technology in the 21st century has helped to hold encounters among international teams and work together. As results have shown, students have had a reasonable amount of time to practice their language skills with people from a different country and work together in a project work, in which the understanding of people with different cultural backgrounds has been fundamental. The objective of this research was to assess learners' language and cross-cultural progress, and the results seem to have confirmed this hypothesis.

Bibliography

Belz, J. A. (2002). Social dimensions of telecollaborative foreign language study. *Language Learning & Technology*, 6(1), 60–81.

Casañ-Pitarch, R., Candel-Mora, M. Á., Carrió-Pastor, M. L., Demydenko, O., & Tikan, I. (2020). Enhancing Language and Cross-Cultural Competence through Telecollaboration. *Advanced Education*, 7(16), 78-87.

Cambridge University Press (2010). English Unlimited Placement Test. Retrieved from https://www.cambridge.es/content/download/1584/10218/EU_PlacementTest_WrittenTest.pdf [Accessed 23 March 2021].

Istanto, J. W. (2013). Implementing project-based approach to nurture learners' cultural awareness at the beginner level. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 10(1), 276-291.

Jenkins, J. (2003). *World Englishes: A resource book for students*. Psychology Press.

Korfhage Smith, R. (2010). A case study in project-based learning: An international partnership. *Journal of Teaching in International Business*, 21(3), 178-188.

Piasentin, K. (2012). Assessing Cross-Cultural Competence Implications for Selection and Training in the Canadian Forces. Organizational Behaviour Group Socio-Cognitive Systems Section.

Sadler, R. & Dooly, M. (2016). Twelve years of telecollaboration: What we have learnt. *ELT Journal*, 70 (4), 401–413.

Юлія Трипутіна

ЛА-82, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Ситуація з коронавірусом завдала сильного удару по багатьох сферах життя людей. Так само це торкнулося і навчання в цілому. Закрилися як садочки і школи, так і інститути та університети. Багато хто вважає, що зміни і закриття шкіл посилюють освітню нерівність, і обговорюють протидіючі цьому заходи. Вимушений перехід на дистанційне навчання викликає велику кількість питань, відповідей на які поки немає. Ми не можемо до кінця дізнатися як вся ця ситуація з пандемією вплине на світ в цілому, і зокрема на освіту.

Для початку хочу зазначити, що таке діджиталізація.

Сам термін пішов від англійського поняття “digitalization”, яке дослівно перекладається як «оцифрування» або «приведення в цифрову форму».

У США в дигіталізації бачать як шлях до інформаційного суспільства, подальшої глобалізації та транснаціоналізації інформаційних зв'язків на всій планеті. У Європі та інших регіонах світу існує інша точка зору на дигіталізацію, пов'язана із захистом наземного мовлення як засобу збереження національно-локальних особливостей та інтересів за допомогою власних інформаційних засобів [1].

Тривалі технологічні зміни дають можливості, але й потребують нових типів навчання як на ранніх етапах розвитку, так і протягом усього життя людей. Зараз, більше ніж коли-небудь, люди різного віку повинні мати можливість постійно оновлювати свої навички взаємодії з навколишнім середовищем та іншим світом. Окремим питанням у межах тенденції дигіталізації освіти виступає реалізація дистанційного навчання на нових основах і з новими можливостями цифрових технологій.

Також варто зазначити, що одна з головних переваг використання цифрових технологій у процесі навчання – це те, що викладач буде не тільки в змозі контролювати прикладну ефективність навчання, а й, також, швидкість освоєння учнями матеріалу, кількість часу, витрачена на вирішення будь-якого конкретного завдання, рівень розуміння нової інформації.

Завдяки онлайн технології викладачі будуть також звільнені від великої маси паперових документів. Є очевидні переваги і для учнів. Сучасні цифрові технології забезпечують можливість працювати над будь-яким проектом у групі, обмінюватися думками та ідеями.

Така технологія як інтерактивні планшети для уявлень, семінарів і конференцій забезпечує можливості залучити інтерес істотно більшої кількості учасників.

Дослідники Даремського університету завершивши дослідження впливу цифрових технологій на освіту, прийшли до деяких цікавих висновків [2].

Згідно з їхніми висновками, дигітал-технологія повинна тільки доповнити, але не витіснити традиційні освітні методики, найбільш повно реалізуючись у роботі з учнями з уповільненим освоєнням матеріалу або з особливими потребами. Крім того, найкращі результати можуть бути досягнуті, якщо у використанні такої інформаційної технології є певна періодичність, приблизно три рази на тиждень.

Впровадження інноваційних цифрових технологій і розвиток нових педагогічних методів на їх основі не тільки змінять форми і засоби викладання, але все фізичне середовище, в якому воно здійснюється. Сучасна освітня система переживає кризу креативності.

Більшість занять слабо заохочують учнів до самостійного пізнання нового, встановлення об'єктивного зв'язку отриманих знань з навколишнім реальним світом, використання своєї уяви для пошуку нестандартних відповідей на стандартні питання, замість застосування стереотипних моделей.

Тому я вважаю, що освіта майбутнього має стати не місцем передачі знань, а також місцем розвитку людського розуму, головним завданням якого виступають творчість та інновації, а не повторення вивчених фактів або механічна відповідь на тести.

Список використаних джерел

1. Князев, А. А. (2012). Энциклопедический словарь СМИ. Бишкек: Издательство КРСУ.
2. Маниковская, М. А. *Цифровизация образования: вызовы традиционным нормам и принципам морали*. Текст научной статьи. Восстановлено с <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovizatsiya-obrazovaniya-vyzovy-traditsionnymnormam-i-printsipam-morali>.

Валерія Лазоренко

ЛА-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ШЛЯХИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Світова пандемія COVID-19 сколихнула увесь світ, вона вплинула на всі сфери життя людей та внесла в них свої корективи. Особливо відчутний вплив пандемії на освітню сферу, оскільки в нових умовах карантину відбувся перехід на дистанційну освіту, до якого не були готові ні вчителі, ні учні, ні батьки. Такі негайні та різкі зміни негативно вплинули на якість освіти, зумовили підвищення тривожності у школярів та розгубленості у батьків, виник цілий ряд проблем з організацією, методологією та застосуванням дистанційного навчання. Адже проведення уроків віддалено, відсутність можливості бачити учнів та пояснювати навчальний матеріал особисто, неможливість відразу прийти на допомогу у разі виникнення необхідності – це тільки невеликий відсоток тих проблем, з якими зустрілися вчителі у зв'язку з пандемією COVID-19. З огляду на таку складну ситуацію, виникла термінова потреба в опануванні сучасних технологій та цифрових інструментів, пошуку нових педагогічних підходів та методики, а також організації ефективного навчання школярів в умовах нової реальності.

Навчальний процес в умовах пандемії відбувається за допомогою Інтернет-ресурсів та дистанційного навчання. За визначенням Міністерства освіти і науки України, дистанційне навчання – це індивідуалізований процес отримання знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційна форма навчання передбачає наявність доступу до мережі Інтернет та технічного забезпечення, тобто наявність комп'ютера, планшета, смартфона тощо, в усіх учасників освітнього процесу, а також володіння педагогами технологіями дистанційного навчання [1].

Науковці відзначають, що дистанційне навчання є універсальною, інтегральною та гуманістичною формою навчання, на основі якої створюються умови для тих, хто навчається, щодо вільного вибору навчальних дисциплін, викладацького складу з конкретної дисципліни. Вони вбачають великий потенціал у дистанційних технологіях навчання, однак,

щоб отримати позитивні результати такого навчання потрібно ефективно організувати навчальний процес [2, 24].

По-перше, ефективність дистанційного навчання базується на тому, що педагоги самі відчувають необхідність подальшого навчання, удосконалення своїх знань та не піддаються тиску з боку. З огляду на цей факт, центральне місце в організації ефективного навчання належить саме педагогам. Адже вони співпрацюють з усіма учасниками освітнього процесу, повинні надавати навчальну інформацію, перевіряти рівень засвоєних знань, оцінювати виконану роботу, а також мотивувати й надихати учнів. Вчителі мають розуміти мету, обсяг і зміст навчального матеріалу та пристосовувати його відповідно до потреб та рівня учнів [3].

По-друге, щоб навчання школярів в умовах пандемії було ефективним, велика відповідальність покладається на батьків. За умов дистанційного навчання батьки повинні сприяти виконанню дитиною освітньої програми, контролювати участь дитини у онлайн заняттях та виконання завдань на самостійне опрацювання, а також забезпечити належні умови для навчання [2, 56].

По-третє, для організації ефективного навчання в умовах пандемії потрібна підтримка навчальних закладів з боку держави, організація навчання працівників освіти для підвищення їх кваліфікації, гідна оплата праці для освітян та відповідні програми, закони і рекомендації [3].

Отже, організація ефективного навчання в умовах пандемії COVID-19 стала викликом для всіх учасників освітнього процесу. Щоб організувати якісне навчання, потрібна підтримка з боку держави та співпраця батьків і вчителів.

Список використаних джерел

1. Закон України Про затвердження Положення про дистанційне навчання Наказом № 40 Міністерства освіти і науки України від 21.01.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0464-04> (дата звернення: 23.02.2021).
2. Теория и практика дистанционного обучения: учеб. пособие / под ред. Е. С. Полат. Москва: Изд. Центр «Академия», 2004. 416 с.
3. Шевченко А. П. Розвиток технологій дистанційного навчання в умовах пандемії: матеріали. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2020/09/re-11.09.20.pdf#page=38>.

НЕОЛОГІЗМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ, ПОРОДЖЕНІ ПАНДЕМІЄЮ COVID-19

Раптовий спалах пандемії коронавірусу суттєво вплинув на спосіб життя мільйонів людей, внісши кардинальні зміни практично в усі сфери діяльності: економіку, торгівлю, медицину, мистецтво тощо. Певних трансформацій зазнала й лінгвістична галузь.

Відомо, що мова постійно змінюється, а її найбільш рухомим рівнем є безпосередньо лексика. Саме вона в першу чергу реагує на всі зміни в суспільстві, збагачуючись новими словами, а неологізми у свою чергу засвідчують її динамічний характер. Потреба виникнення таких лексичних одиниць перш за все пояснюється необхідністю позначення понять і реалій, які раніше не функціонували в мові, а з'явилися внаслідок прогресивного розвитку певних сфер діяльності. Однією із таких подій є спалах пандемії COVID-19, що став абсолютно новим явищем, породивши появу ряду понять, яких раніше не існувало.

Неологізми, що виникли внаслідок пандемії COVID-19 є малодослідженою, однак водночас актуальною темою для багатьох мовознавців. Нині більшість з них не зафіксована в словниках і фігурує переважно у текстах засобів масової інформації. Тому ґрунтовне вивчення неологізмів, які з'явилися внаслідок COVID-19 напрочуд відповідає часу та може бути цінним матеріалом для дослідження сучасних напрямків розвитку лінгвістики.

Коронавірус призвів до «вибуху» нових слів, які нині стають частиною нашого повсякденного життя. Виявлено, що більшість англійських неологізмів, які з'явилися в період пандемії утворенні двома способами: телескопією та словоскладанням за формулою [Noun+Noun], а найбільш поширеною одиницею їх фігурування є слово «*COVID*». Для ілюстрації наведемо наступні неологізми: «*COVID party*» (онлайн-вечірка через Zoom); *COVID belly* (зайва вага внаслідок карантину); *COVID prison* (неможливість покинути місце проживання); «*COVIDiot*» (людина, що ігнорує рекомендації по збереженню здоров'я); «*COVIDexit*» (поступовий відхід від наслідків пандемії) та багато інших.

Окрім цього, пандемія продукувала появу чималого спектру неологізмів-аббревіатур. У багатьох випадках це здійснюється задля уникнення перевантаження тексту надлишком лексичних одиниць в різноманітних текстах, пов'язаних з пандемією. Під аббревіацією простежується стиснення висловлювань для вираження спеціального поняття. Відповідно уже добре відоме усім нині скорочення COVID (*coronavirus disease 2019* – коронавірусне

захворювання 2019) зародилося внаслідок стрімкого поширення вірусу наприкінці 2019. Сюди віднесемо також аббревіатури: CGR (Coronavirus Global Response); FFP mask (filtering face piece mask); COPD (Corona Data Donation App) тощо.

Отже, разом із трагічними наслідками пандемія COVID-19 принесла цілий ряд нових лексичних одиниць у різні мови світу, зокрема англійську. Цілком очевидно, що навіть після повного відходу коронавірусу утворені в цей час неологізми стануть невід'ємною частиною життя сучасної людини, адже поступово відходять до шару загальноживаних слів.

Список використаних джерел

1. Бондаренко, О. М. (2020) *Аналіз морфологічних неологізмів англійської мови, створених у зв'язку з пандемією COVID-19*. *New Philology*. 4 (80). 79-83. Відновлено з http://eir.zp.edu.ua/bitstream/123456789/6817/1/Bondarenko_Analysis.pdf

2. Лисичкіна, І. О., Лисичкіна О. О. (2020). *Особливості неологізмів пандемії COVID-19 в англійській мові*. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 1 (4), 108-112. Відновлено з http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/4_2020/part_2/4-2_2020.pdf#page=116

3. Lawson, R. *Coronavirus has led to an explosion of new words and phrases – and that helps us cope*. Retrieved from <https://theconversation.com/coronavirus-has-led-to-an-explosion-of-new-words-and-phrases-and-that-helps-us-cope-136909>.

Олександра Буток

ЛА-81, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

МОВА І КУЛЬТУРА, МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація є надзвичайно актуальним процесом у сьогоденному суспільстві. Даний процес характеризується насамперед взаємною інтеграцією окремих особистостей та цілих націй. Кожен народ є носієм неповторної культури, а за умов міжнародних відносин дедалі більшої необхідності набуває освоєння міжкультурної комунікації. Оскільки спілкування є основним способом пізнання та встановлення зв'язку, щоденно у світі виникає велика кількість комунікативних процесів, що мають на меті взаємопорозуміння представників різних культур, пізнання реалій інших народів, особливостей їх мовної поведінки, їх духовних цінностей та надбань. Діалог є одним можливим способом для досягнення

порозуміння. У свою чергу лише порозуміння здатне об'єднати людство для реалізації глобальних ідей, вирішення проблем світового масштабу тощо.

Мистецтво оволодіння діалогом на міжнародному рівні, на різних мовах та між представниками різних культур, становить основний принцип міжкультурної комунікації. Міжкультурна комунікація представляє таке соціальне явище, що має на меті побудову чи руйнацію відносин між носіями різних мов та етнічних угруповань в рамках певної епохи та території. Основним представником даного соціального феномену є особистість з усіма її особливостями. Міжкультурна комунікація включає в себе два основних чинники: висловити свою думку зрозуміло для носія іншої мови та культури і водночас самому зрозуміти чужі реалії життя [3]. Ф. С. Бацевич зазначає, що «міжкультурна комунікація – це спілкування носіїв різних культур, які послуговуються різними мовами» [1].

Слід звернути увагу на те, що вже в VI ст. до н.е. учені дійшли висновку, що для виявлення істини потрібен діалог. Комунікація і є проявом когнітивної діяльності людини, є необхідним процесом для подальшої еволюції людського розуму. У Середньовіччі внесок до розвитку міжкультурної комунікації зробили тодішні теоретики. Вони у свою чергу не лише висвітлили спілкування як особливе соціальне явище, але й заклали основи для розвитку усного професійного мовлення між представниками різних культур. Особливого значення засадам міжкультурної комунікації надав гуманізм. Проте найбільшого розквіту дане лінгвістичне явище досягло вже після другої світової війни. Важливими аспектами міжкультурної комунікації є етноцентризм та мультикультуралізм. Перше явище характеризує світосприйняття через призму особистої культури народу та порівняння інших культур з рідною. За допомогою етноцентризму можна встановити чіткі відмінності між різними культурами та пізнати особливості чужих культур. Однак часто дане явище призводить до відторгнення реалій інших націй. Феномен етноцентризму є дещо суперечливим у міжкультурній комунікації. З одного боку, завдяки йому можна зберегти особливості кожної окремої національності в умовах дедалі більшої глобалізації. З іншого ж – воно породжує несприйняття іншого етносу та культури.

У сучасному світі постають такі проблеми у сфері міжкультурної комунікації: відмінності між світовими та місцевими масштабами; між звичаями та нововведеннями; між культурними потребами всього соціуму та окремої особистості. Крім того, дедалі більшого розповсюдження набувають релігійні відмінності різних етнічних груп, що виливаються в збройні протистояння.

У рамках глобалізації посилюється роль інтернаціонального діалогу представників різних культур та носіїв різних мов. Саме такий діалог дає змогу створити позиції для взаємного обміну культурним досвідом, взаємного збагачення, закласти основи для

порозуміння. Насамперед створенню умов для діалогу сприяє так звана «кроскультурна адаптація», тобто пристосування до нерідної культури [2]. Дане явище включає в себе також осмислення різних аспектів наявних культур, повага до інших релігій, толерантність до звичай і традицій усіх етнічних груп, бачення власної культури через призму життя інших народів.

Іншим важливим чинником, що сприяє міжкультурній комунікації, є сучасні можливості. Завдяки авіатранспорту, спортивним змаганням міжнародного рівня, інтернету, освітнім програмам по обміну студентів (і це ще не весь перелік) створюються умови для постійної міжкультурної комунікації, налагодження зв'язків між носіями різних мов тощо. При чому така комунікація може існувати у державних масштабах та в індивідуальних. Ізолювання в сьогоденному світі практично неможливе та, як показує практика, призводить до деградації особистості. Науково-технічний прогрес змінив канали для ведення комунікації. Необхідним фактором для ведення вагомого діалогу між представниками різних цивілізацій є мораль та етикет.

Глобалізація суспільної еволюції спричинена завдяки виникненню нових шляхів для більш продуктивної міжнародної комунікації та встановлення різних типів інтернаціональних відносин, починаючи від політичних, завершуючи культурними. Відповідно, завдяки глобалізації посилюється осмислення взаємозалежності соціумів з різними культурами одне від одного, виникають нові моделі міжнародного етикету та поведінки, встановлюються нові світові цінності, створюються умови для взаємодій місцевих культур, стираються різючі відмінності між традиціями різних етнічних угруповань. Осмислення необхідності правильного вжитку всіх засобів спілкування при міжнародній комунікації є важливим чинником для її успішної реалізації, оскільки комунікація потребує кроскультурної адаптації з обох сторін. Внесення змін до методики викладання іноземної мови, лінгвокраїнознавства та основ міжнародної комунікації, надання уваги практиці, деструкція стереотипів допоможуть зробити кроки для розвитку міжкультурної комунікації.

Список використаних джерел

1. Бацевич, Ф. С. (2004). *Основи комунікативної лінгвістики*. Видавничий центр «Академія».
2. Габриелян, О. А. (2002). *Кроскультурная адаптация. Культуры мира*. Симферополь: Азбука.
3. Кучмій, О. П. (2003). *Міжкультурні комунікації: структура і динаміка процесів*. Велес.
4. Geertz, C. (1993). *The Interpretation of Cultures*. NY Publishing House.

Світлана Ярошук

ІЕЕ, гр. ОН-01

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Пандемія COVID-19 призвела до порушення освітнього процесу. Виклики, що постали перед освітніми системами усіх країн світу, в тому числі й України, зумовлені нею, вимагають від освітян, батьків і студентів оперативної реакції з метою забезпечення якісної освіти [2]. Тому висвітлення та вирішення питання «Освітній процес в нових умовах», на мою думку, є першочерговим.

1. Особливості навчального року в період пандемії. Основне завдання в період пандемії: зробити процес навчання студентів максимально безпечним та комфортним. З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби ВНЗ потрібно організувати роботу в умовах адаптивного карантину, дотримуючись вимог Постанови головного санлікаря, щодо протиепідемічних заходів та рекомендацій МОН, щодо організації освітнього процесу в умовах пандемії. До початку навчального року необхідно провести роз'яснення, інструктажі для усіх учасників освітнього процесу. Розмістити інформаційні плакати на відповідну тематику. Забезпечити заклади освіти необхідними засобами та обладнаннями. Проведення медичним працівником закладу освіти роз'яснювальної роботи щодо індивідуальних заходів профілактики та реагування на виявлення симптомів коронавірусної хвороби (COVID-19).

Що забезпечить поширенню захворюваності.

2. Головні зміни у новому освітньому процесі. Відповідно до чотирьох рівнів епідемічної небезпеки, враховуючи освітні програми, навчальні плани та особливості кожного закладу і регіону, освітній заклад має адаптувати програми до технічних можливостей студентів і педагогів [2]. Кожен регіон України має готувати свої рішення про організацію безпечного освітнього середовища та процесу навчання, напрацювати нові підходи до організації освітнього процесу. Відповідно до рекомендацій МОЗ і ВООЗ, необхідно дотримуватись принципів соціального дистанціювання і правил гігієни, використовувати засоби індивідуального захисту та уникати масових скупчень. Збоку викладачів потрібно забезпечити проведення занять з деяких предметів на свіжому повітрі. Узгодити з мед.працівниками тривалість пар, що проводяться в режимі онлайн. Переконана,

що успіх будь-якої справи залежить від взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

3. Головні недоліки та переваги дистанційного навчання. Пандемія коронавірусної інфекції спричинила низку кардинальних змін в освіті, котрі несли з собою безліч запитань. Як організувати дистанційне навчання? Як методика викладання у рамках такого навчання забезпечить розвиток соціально-емоційних навичок студентів (самотивація, комунікація, організаційні навички тощо)? Які заходи гарантуватимуть, що перехід до дистанційного навчання не перешкоджатиме фізичному, психологічному розвитку студентів? Як викладачам швидко та ефективно опанувати процес. Також онлайн формат навчання потребує достатнього, якісного технічного оснащення. (У деяких студентів технічні засоби відсутні). Як адаптується галузь до нових умов існування та яка її частина постраждає найбільше? За словами Сергія Шкарлета, головне завдання МОН в період пандемії полягало у забезпеченні безперервності освітнього процесу [3]. Він мав перейти з традиційної очної форми до дистанційного та «онлайн» формату, доповнених традиційним викладанням (комбінованим (змішаним) навчанням). Для цього були розроблені методичні матеріали, рекомендації та методики щодо організації навчального процесу в умовах пандемії. Кожен педагог мав можливість визначати, які інструменти та платформи використовувати, зважаючи на технічні можливості студентів. На жаль, в період дистанційного навчання, молодь часто позбавлена активного живого спілкування у стінах закладу. Не у всіх наявна цифрова готовність до навчання, саме тому організація освітнього процесу в нових умовах потребує подальшого вдосконалення. Щодо негативного впливу пандемії Сергій Бабак, зауважив, що дистанційний формат, який супроводжується перебуванням студентів тривалий час перед екраном комп'ютера має негативний вплив на їх здоров'я. Є певні перешкоди, пов'язані в першу чергу з недостатнім розумінням нового формату. Я підтримую думку, що найбільше під час пандемії постраждала професійна освіта. Оскільки понад 80% часу відводиться на практику, яка не може відбуватися в онлайн-режимі. Щодо студентів вищих навчальних закладів, вони найменш відчували негативний вплив, так як під час навчання вже давно стикалися з елементами змішаного та дистанційного формату, окрім першокурсників. Незважаючи на те, що пандемія значно порушила освітній процес, вона зумовила позитивні прояви: перехід до навчання нового формату спричинив появу великої кількості нових та цікавих технічних рішень, надав студентам більшої автономії [3]. Вони мають достатньо свободи дій задля саморозвитку та самовдосконалення. Водночас це надало батькам зрозуміти потенціал власної дитини, який можна реалізувати, використовуючи різні форми навчання, а не лише класичний спосіб.

Внаслідок пандемії отримано цінний досвід, набуто багато цінних уроків, які можна буде використати при плануванні освітнього процесу та реформ на наступні роки. Цією можливістю не варто нехтувати, необхідно постійно оцінювати ситуацію, планувати на не на крок, а на 3 вперед. Освітні експерти наголошують, що після завершення карантину частина освітніх секторів буде так і проходити в онлайн-режимі. Оскільки такий формат є зручним інструментом, особливо в умовах розвитку цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Освіта в умовах пандемії: як організувати навчальний рік 2020-2021. Відновлено з <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2020/1%20prezilyshko.pdf>
2. Щодо організації освітнього процесу в умовах пандемії. Лист МОН № 1/9-616 від 04.11.20 року. Відновлено з https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/77337/
3. Які зміни відбулися в українській освіті через пандемію? Відновлено з <https://op.ua/news/osvita-v-ukraini/yaki-zmini-vidbulisya-v-ukrayins-kiy-osviti-cherez-pandemiyu>

Ксенія Лисюк, Карина Падашуля

ЛА-81, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Поняття перекладу науковці визначають по-різному, але загальноприйнятим є наступне пояснення. Переклад – це процес передачі, заміни, відтворення та переробки вихідного тексту в цільовий, в який залучено принаймні дві різні мови. Загальновідомо, що найважливішим аспектом процесу перекладу є мова. Таким чином, переклад відіграє головну роль у системі комунікації. Спілкування, у свою чергу, є процесом розуміння різних повідомлень, що передаються від одних осіб до інших.

Значний вплив на процеси перекладу та спілкування має культура. Переклад, головним чином, використовує мову як засіб спілкування. Культура у своєму більш широкому розумінні включає сукупність вірувань, звичаїв, світоглядів та способу життя, манер, цінностей, ритуалів, стилів одягу та багато іншого, що впливає на людей, які живуть в добре побудованому суспільстві або спільноті. Для сучасних культур характерними є постійні

зміни. Отож при вивченні вищезгаданих понять не слід розділяти культуру та мову. Мова не просто закладена в культурі, вона відображає її особливості. Отже, переклад, мова та культура – взаємопов'язані міждисциплінарні сфери глобалізації.

Різні типи громад та суспільств зближуються завдяки інформаційній революції, яка, у свою чергу, є глобальним явищем. Щодо поняття глобалізації, Ентоні Гедеон визначив її як активізацію світових соціальних відносин, яка пов'язує віддалені населені пункти таким чином, що місцеві події формуються під впливом подій, які відбуваються за багато миль, і навпаки [1].

Перш за все, за допомогою перекладу можна вивчати особливості взаємодії культур. Переклад здійснив культурний поворот, розширивши теоретичний кругозір у 1980-х. В той же час, культурні конотації відіграють важливу роль у перекладознавстві. Цей факт можна розкрити на прикладі використання літературних образів. Так от «літо в Європі», зокрема у Великобританії, має приємний відтінок, який Шекспір використовував у своїх сонетах. На відміну від цього образу, «літо в Індії» – абсолютно негативний. Як заявляють вчені-перекладачі, переклад та культура мають тісний взаємозв'язок.

Щоб зрозуміти одну культуру через іншу, варто розуміти деякі загальні речі. Неможливо, щоб кожен предмет культури був представлений в іншій. У порівнянні з європейцями, індійці проводять багато культурних фестивалів. Отже, зв'язок між перекладом та культурою є настільки ж нерозривним, як і відношення між мовою та культурою. Існують певні лінгвістичні підходи та теорії культурологічних досліджень, щоб виявити взаємозв'язок між ними:

«Сучасна теорія перекладу розпочала свій розвиток від лінгвістичного підходу 1960-х років, текстового фокусу 70-х років та культурно обґрунтованого підходу 80-х років. Наразі вона як і сучасна критична теорія набуває різної інтертекстуальної, полісистемної герменевтики» [2, 163].

Протягом 1980-х років теорії перекладу добре розвивалися та досягли культурного повороту в галузі перекладознавства. Насправді культурний переклад шукає ефективних рішень безпосередньо перекладацьких проблем. Наприклад, таких як предмети, що стосуються особливостей побуту: їжа, фестивалі, ритуали, спосіб поклоніння, одяг тощо. Проблема соціальної та культурної еквівалентності лежить в основі культурного перекладу.

Поміж трьох вербальних, невербальних та візуальних способів міжкультурної комунікації вербальна або мовна комунікація розглядається як найефективніший спосіб міжкультурного спілкування. Сьогодні такі величні, написані санскритом епоси, як Рамаєна та Махабхарата, вже були перекладені багатьма мовами, і стали доступні кожному звичайному читачу. Наведений факт є одним із перших прикладів кроскультурального

спілкування. Люди не можуть знати усі мови світу, але кожен має змогу отримати знання з іноземних книг за допомогою перекладу. За словами Thiruvagasam:

«Протягом всієї історії переклади не тільки зближували людей, але й сприяли розвитку знань, досі обмежених мовою, якою вони створені. Лише уявіть, який вплив мали переклади давньогрецької та римської класики на англійську мову. Подумайте, що зробили переклади великих російських романів для розвитку жанрів художньої літератури. Яке значення мали переклади науково-технічних праць для таких країн, як Китай та Японія. Тоді ми зможемо визначити, наскільки важливо заявляти про свою присутність у світі і наскільки важливим є переклад для досягнення цієї мети» [3, 01]. Вищезгадане показує та уточнює значення перекладу та викладає його ефективне використання для міжкультурного спілкування. Отже, переклад стає актом перенесення однієї культури в іншу.

Жодна нація у світі не може досягти піку свого розвитку без перекладу, оскільки глобальне спілкування можливе лише за допомогою нього. Багато урядових та неурядових установ працюють над перекладом саме для того, щоб покращити спілкування. Ця потреба відчувається не тільки в галузі літератури, але й у науці, техніці, промисловості, економіці, політиці та інших. Особливо важливу роль переклад відіграє для багатомовних, багатокультурних та багатоетнічних країн (наприклад, Індії). В такому випадку він впливає на встановлення національної цілісності та розвитку окремих частин країни. Завдяки перекладу література мультикультурних країн виходить на світові ринки, а світові книги стають доступними для їх громадян.

Це свідчить про гостру потребу в перекладах для таких країн в епоху глобалізації. Труднощі виникають у пошуках зростання перекладу, але їх можна вирішити шляхом ефективного використання перекладу як способу комунікації. Зменшення складності комунікаційного перекладу є одним з основних завдань будь-якого перекладача, наприклад безліч голлівудських фільмів перекладено багатьма мовами у всьому світі. Переклад голлівудського фільму на іншу мову означає не лише тлумачення іноземного тексту, слід взяти до уваги емоції, предмети культури тощо. Саме такий підхід до глобалізації передбачає сучасне перекладознавство.

Таким чином, переклад – це глобальне явище, що відіграє вирішальну роль на світовому ринку, набуваючи все ширшого поширення у кожній галузі людського життя. Він стає ефективним способом міжкультурної комунікації незалежно від місця та часу у світових спільнотах задля глобальних вимог – літературних та нелітературних.

Список використаних джерел

1. Multilingual Matters|Channel View Publications. (2021, March 25). Multilingual Matters. Retrieved March 25, 2021. Retrieved from <http://www.multilingual-matters.com/>
2. Mujumdar, K. (2006). Approaching to 'Other': Some Challenges of Translation and Its Theories. *Indian Literature*, 234, 163.
3. Thiruvassagam, G. (2010). Translation's Role in Global Scenario. *New Delhi: University News*, 48. 01.

СЕКЦІЙНІ ДИСКУСІЇ

Ганна Аксьонова

Студентка 4 курсу, група ЛА-371, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник: професор кафедри

ТППAM Коломієць С. С.

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ БІОМЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У кожній мові існує декілька тисяч біомедичних термінів, які постійно поповнюються новими найменуваннями та оновлюються, наприклад, з галузі методів дослідження та діагностики захворювань. Тому, іноді для відповідного перекладу біомедичної термінології необхідно або мати певні знання, або залучати до роботи фахівців цієї галузі.

До проблем перекладу текстів біомедичного спрямування відносяться декілька факторів таких, як:

- значна кількість синонімів;
- широке використання аббревіатур та скорочень;
- вимоги до точності/відсутність двозначності (це ключова особливість таких перекладів, оскільки від правильності виконаної роботи може залежати життя людини);
- медичний вокабуляр, що постійно поповнюється та розширюється;
- наявність рукописного тексту (який може виявитися нерозбірливим).

Більшість біомедичних та медичних термінів, які зараз існують та використовуються у медицині, – це латинські або латинізовані грецькі слова, походження яких можна простежити до 5-го століття до нашої ери. Для того щоб медична термінологія ефективно функціонувала і була зрозумілою, терміни повинні бути правильно сформовані і повинні правильно вимовлятися.

Сучасна біомедична термінологія – це система, яка об'єднує терміни фармацевтичних та біологічних дисциплін, де є значна кількість цих термінів походить з інших мов (переважно грецької та латинської).

Для того щоб зрозуміти особливості перекладу біобіомедичної термінології їх можна розділити на терміни, що складаються з одного слова і терміни, що включають у свій склад декілька слів. Однослівні терміни можуть бути простими (непохідними) словами, похідними словами, сполуками похідних і складних слів.

При перекладі біомедичного тексту найчастіше перекладачу доводиться використовувати такі лексичні трансформації, як:

- конкретизація;
- генералізація;
- прийом лексичних додавань.

Серед граматичних трансформацій слід виділити:

- перестановка та заміна пасивного стану активним;
- членування речення;
- заміна частин мови.

Таким чином, через розбіжності у синтаксичних, граматичних та морфологічних побудовах в української та англійської мов при перекладі термінів біомедичної та медичної галузів широко використовуються лексичні та граматичні трансформації, серед яких виділяють генералізацію, конкретизацію, прийом лексичних додавань, перестановку членів речення, членування речення та заміну частин мови.

Список використаних джерел

1. Сапин, М. Р. (2008). *Анатомия человека: учебник для медицинских училищ и колледжей*. 560 с.
2. Chabner, Davi-Ellen. (1996). *The Language of Medicine*. 174 p.
3. Самойлов, Д. В. (2006). *О переводе медицинского текста*. 148 с.
4. Druganova, B. (2013). *English Medical terminology - different ways of forming medical terms*. Pp. 55-69.

Байдик Ганна

ЛА-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ

Випускник нової української школи має володіти мовами міжнародного спілкування та вміти вести міжкультурний діалог на засадах взаємоповаги та взаєморозуміння. Підготувати

такого випускника певною мірою допомагають інноваційні підходи до навчання англійської мови в школі.

Інформаційні технології є одними з інноваційних методів, що передбачають використання новітніх електронних засобів, які інтенсифікують освітній процес, підвищують його ефективність, розвивають творчий потенціал учнів, здібність їх до комунікативних дій. В умовах дистанційної освіти саме мережа Інтернет створює можливість для тих, хто вивчає іноземні мови, користуватися автентичними текстами, слухати й спілкуватись із носіями мови, тобто формує природне мовленнєве середовище [3].

Для інтенсифікації процесу навчання лексики в Інтернеті є безліч матеріалів, які підсилюють процес запам'ятовування та інтерес до вивчення англійської мови. Завжди можна знайти мультимедійний засіб у мережі за будь-якою тематикою. Щоб зробити процес навчання граматики цікавим, жвавим, продуктивним та прискорити запам'ятовування граматичної структури, допоможуть різноманітні мультимедійні ролики, відео та пісні. До будь-якої граматичної теми вчитель може знайти відеоматеріал. Особливо цінним він є, коли пояснення дає носій мови. Використання відеороликів має багатоцільовий напрям, бо одночасно вчитель має чудову нагоду вдосконалювати як аудіювання, так і говоріння, читання та письмо [2]. Процес навчання аудіювання не переривається ніколи. Він відбувається під час мовлення вчителя, учнів, перегляду відео, співів, хвилин релаксації тощо. У мережі Інтернет можна знайти велику кількість матеріалів для аудіювання: від мультфільмів до художніх фільмів. Є також спеціальні сайти з різнорівневими матеріалами для аудіювання. Найкращий спосіб розвивати навички аудіювання – постійно організовувати перегляд уривків мультфільмів, новин, художніх фільмів англійською мовою разом. Вчитель має так побудувати роботу з відеоматеріалом, щоби діти відчували впевненість у тому, що розуміти англійську легко та цікаво. Найбільш доцільним є використання саме автентичних мультфільмів на уроках англійської мови в середній школі, тому що зміст та сюжет анімаційних фільмів більш сприятливі для сприйняття й розуміння учнями. Діалоги та сцени з мультфільмів можуть бути дидактично місткими та інформативними стосовно нових напрямів знань. Учні в розважальній формі засвоюють англійську мову та мають змогу наочно побачити інші паралінгвістичні засоби її вираження. Дидактичні можливості мережі Інтернет мають широке поле для організації позаурочної діяльності учнів у галузі іноземної мови. Найефективнішим є використання мережі для організації спільних телекомунікаційних проєктів з носіями мови, які дійсно допомагають створити реальне мовленнєве середовище, де мова набуває своєї прямої функції засобу формування й формулювання думок [1]. Отже, використання комп'ютерів та ресурсів мережі Інтернет є цінним інструментарієм для вчителів Нової української школи.

Список використаних джерел

1. Казанжи, О. В. (2019). *Методика навчання іноземної мови : навч.-метод. посіб.* (до курсу «Методика навчання іноземної мови»). 227 с.
2. Кміть, О. В. (2017). *Методика навчання англійської мови у початковій школі: Конспект лекцій для студентів спеціальності 013 Початкова освіта, спеціалізації Іноземна мова (англійська), освітній ступінь-магістр.* 117 с.
3. Ратушний, І. (2010). *Школа майбутнього: Інтернет та вивчення іноземних мов.* Методичний посібник: Лібра Терра. 136 с.

Катерина Горлецька

ЛА-81, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

На сьогодні із впевненістю можна стверджувати, що новітні технології досягли колосального розвитку та досі не перестають дивувати світ своїми безмежними можливостями. Щодня ми спостерігаємо прогрес у сфері витоків та поширення інформації, способів її передачі, обробки та зберігання. Цифровий прорив, який значно полегшує людське існування, помітний у всіх сферах життя. Щоб відвідати будь-який концерт, вже не потрібно стояти у чергах для отримання квитка, адже навіть самим виступом можна насолоджуватися онлайн. Навіть співбесіду та клопітку роботу, задля якої необхідно було їхати до офісу, також можна здійснювати, будучи звичайним користувачем та власником персонального комп'ютера, телефону чи інших технічних пристроїв.

Не оминув вплив діджиталізації, використання цифрових технологій, і в одній із головних ланок суспільства – освітнього процесу. Як відомо, у березні 2020 року школи, коледжі та університети були змушені перейти на дистанційне навчання у зв'язку із посиленням пандемії COVID-19. Протягом перших двох тижнів освітній процес, умовно кажучи, завмер, адже ніхто із викладачів та студентів не був готовий, що карантин затягнеться на довго, а коронавірус стане частиною буденного життя.

Відповідно до результатів опитування, яке проводила ДСЯО, більше половини шкіл мали проблеми із проведенням дистанційного навчання. Зокрема 47,5% викладачів розповіли, що раніше ніколи не застосовували технічні пристрої у навчальній практиці. Отже, для звичайної організації заняття їм не вистачало досвіду та навичок дистанційного навчання, оскільки лише згодом почали отримувати рекомендації та методики стосовно способів проведення уроків, оцінювання та матеріалів в умовах онлайн-навчання [4].

Проте із початком нового навчального року освітній процес значно поживався, пари в університетах почали проводити за розкладом, а комунікація між студентами та викладачами зазнав цілковитого прогресу. Організаційні питання, завдання та оцінювання можна було обговорити у соціальних мережах, таких як Viber та Telegram. До того ж, неабиякої популярності зазнали такі інтернет-платформи, як Google Classroom, Zoom, Discord, Moodle, YouTube тощо. Сьогодні найбільш звичними способами обміну файлами є електронна пошта (gmail.com), хмарне середовище Google, а також соціальні мережі, згадані вище.

Звісно, варто зазначити, що така форма навчання не є ідеальним варіантом, адже для проведення таких занять є обов'язковою наявність хорошого інтернет-з'єднання, яке може все ще бути недоступним для студентів, які проживають у гористій чи сільській місцевості. Крім цього, завдяки можливості онлайн-платформ відключати аудіо- та відео-трансляцію, викладачі не можуть оптимально оцінити знання учня та переконатися у зосередженості уваги на своєму предметі. Нерідко траплялися й проблеми із надсиланням файлів, які час від часу зазнавали змін під час форматування – спостерігалось злиття слів, різниця у розмірі та шрифті тексту.

Все ж таки, освітній процес у сфері діджиталізації потребує удосконалення. Фахівці стверджують, що навчання має бути максимально наближеним до умов реального життя, а система освіти повинна включати та розумно використовувати технологічні можливості [3]. До того ж, розвиток Digital Agenda for Europe передбачається дослідженнями та застосуваннями інновацій, широким доступом Інтернету та комунікацій, цифровою освітою та новими поглядами та усвідомленням суспільства цифрової ери [1, 2].

Отже, беручи до уваги вище наведені факти, можна простежити значний розвиток освітнього процесу в умовах діджиталізації в Україні. Порівняно із 2020 роком навчання вийшло на новий рівень, викладачі набралися досвіду та навичок, необхідних для дистанційного навчання, а студенти звикли до нового ритму проведення занять та нових методів виконання завдань. Однак Україні все ще потрібно удосконалювати навчальний процес такого типу, оскільки досі простежуються брак завершеності та системності, фрагментарність, а також відмінність між ухваленими рішеннями та їхнім виконанням стосовно вище згаданих недоліків.

Список використаних джерел

1. Digital Agenda for Europe. Retrieved from <http://ec.europa.eu/digitalagenda>.
2. The Global Information Technology Report. Growth and Jobs in a Hyperconnected World. Retrieved from www.weforum.org/gitr_version.pdf.
3. Жерновникова, О. А. (2015). Застосування хмарних технологій при підготовці майбутніх учителів математики до навчального проектування. *Таврійський вісник освіти*. Херсон. Вип. 3 (51). С. 98-104.
4. Когут, І. (2020). Коронавірус та освіта: аналіз проблем і наслідків пандемії. Retrieved from: <https://cedos.org.ua/uk/articles/koronavirus-ta-osvita-analiz-problem-i-naslidkiv-pandemii>.

Антон Гудим

Студент 4 курсу бакалаврату факультету лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник: ст. викладач Ковальська Н. В.

СЛЕНГ У ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ МОЛОДІ

Сленг – це жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення [3].

Наявність сленгу є неодмінною ознакою будь-якої живої мови. Сленг належить відкритим соціальним групам молодих людей, об'єднаних спільністю інтересів, звичок, занять, соціального становища, і вживається (або принаймні, розуміється) всім міським населенням. У контексті сучасних реалій молодь надто легко вдається до запозичень, синтезування власного середовища та використання атрибуції, яка часто не притаманна її ментально-культурному простору. Сленг традиційно протистоїть офіційній загальноприйнятій мові й до кінця зрозумілий лише представникам порівняно вузького кола осіб. За свідченням В. Хіміка, приблизно три четвертих від загального обсягу жаргонної лексики молоді становлять кримінальні запозичення, причому 78 % арготизмів – з побутової лексики загальнокримінального арго, 14 % – із тюремного і 8 % – зі спеціалізованих арго. Вважається, що головним «жаргононосієм і жаргонопоширювачем є молодь, оскільки надлишок енергії спостерігається саме в молодій “популяції”» [там само]. Крім того,

молодіжному мовленню властива орієнтованість на жарт, мовну гру, що до того ж добре вписується в постмодерну культуру з її філософією змішування високого і низького [1, 6].

Студенти вживають сленгові вирази для того, щоб виглядати сучасними. По-перше, при спілкуванні студенти вживають сленг не тільки для передачі інформації, але і для вираження власного світогляду, ідей, для підкреслення власної особистості та того, що вони йдуть в ногу з часом.

По-друге, сленг – одна з форм влиття в колектив і засіб бути адекватно сприйнятим у тій групі людей, з якою ведеться спілкування. Адже студенти не вживають сленг постійно, вони користуються ним в більшій мірі в тих ситуаціях, коли сподіваються на розуміння. Майже завжди студенти заперечують той факт, що вони вживають сленг навмисно, вони наголошують на тому, що вживання сленгу відбувається підсвідомо. Все-таки, сленг вживається навмисно у тому сенсі, що студенти підбирають слова та вирази відповідно до співрозмовників та ситуацій або вирішують не вживати сленг взагалі. Оскільки сленг вживається в усній мові, людьми, які в більшості можуть і не усвідомлювати, що це сленг, то вибір фраз залежить від підсвідомих структур мови. Коли сленг вживається письменниками, то сленг уважніше і більш вдало підібраний для створення більшого ефекту. Хоча письменники рідко є творцями сленгу. Молоді люди користуються сленгом в певному середовищі. Найбільше сленгових фраз можна почути під час спілкування певного кола друзів, однокурсників, близьких знайомих, оскільки ці фрази емоційно зближують їх, та прямо, доступно і коротко виражають ставлення до подій, явищ, які обговорюються. По-третє, сленг у деякому розумінні може бути своєрідною грою для точного, навіть іронічного опису подій та вражень.

Сленг забезпечує близькість. Він часто виконує важливу соціальну функцію, яка полягає у виключенні або включенні людини у близьке оточення, вживанні тієї мови, яка функціонує у певному колі людей, у певній професії. Сленг – лексична інновація у певному культурному контексті. Певні групи людей вживають сленг, тому що «їм не вистачає політичної влади». Це просто безпечний та ефективний спосіб протесту проти чогось встановленого, проти мовних правил [2, 38-39].

Висновок. Сленг є однією з головних ознак того, що мова жива і нею користувалися і продовжують користуватися. Сленг використовується переважно молоддю для влиття в колектив та забезпечує розуміння нових понять у молодіжних колах спілкування.

Список використаних джерел

1. Сленгоніми у соціалекті молоді. Відновлено з https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/%d0%a8%d0%b8%d1%84%d1%80_%d0%a1%d0%90%d0%9d%d0%94%d0%95%d0%a0%d0%a1_%d1%80%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%b0.pdf

2. Структурно-семантичні та функціональні особливості сучасного молодіжного сленгу (на матеріалі медійних текстів). Відновлено з <http://ir.nmu.org.ua/jspui/bitstream/123456789/151775/1/Мясникова%20А.pdf>

3. Сленг. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970-1980). Відновлено з <http://sum.in.ua/s/slengh>.

Андрій Зайцев

ВПЛ-зп81, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ МОДАЛЬНОСТІ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ПОЛІТИЧНОЇ ТЕМАТИКИ

Модальність є універсальною лінгвістичною категорією, під якою розуміють відношення висловлювання до дійсності і відношення мовця до змісту висловлювання, яке знаходить вираження в самому висловлюванні. Поняття модальності завдячує своїм виникненням логіці Аристотеля, який розумів його як спосіб відношення між суб'єктом і предикатом судження, згідно якого останні поділялись на судження дійсності, необхідності і можливості. Вчення про модальність знайшло свій розвиток у працях Канта, який виділив асерторичну, аподиктичну і проблематичну модальність суджень відповідно. В лінгвістиці поняття модальності було суттєво розширено, переважно у зв'язку з нетотожністю понять речення та судження. Межі цієї категорії визначаються дослідниками з суттєвими відмінностями.

В русистиці і українистиці традиційним є так званий широкий підхід, де під модальністю розуміють необхідну ознаку будь якого речення, яка наявна в ньому разом з пропозицією [1, 94]. При цьому виділяється до шести типів модальних значень, а саме: оцінка мовцем змісту висловлювання з точки зору реальності / ірреальності; оцінка ситуації позначеної у висловлюванні як можливої, необхідної або бажаної; оцінка ступеню впевненості мовця у достовірності того, що повідомляється; цільова настанова мовця

(комунікативна функція висловлювання); значення твердження/заперечення, а також емоційна та якісна оцінка змісту висловлювання [2, 68].

Дослідники модальності в англійській мові розглядають модальність з позиції вузького підходу, наближеному до її первісного логіцистичного розуміння. Незважаючи на те, що обсяг модальних значень не є тотожним у працях різних науковців, загально визнано модальними вважаються значення можливості і необхідності. Також майже універсальним є виділення кореневої та епістемічної модальностей, перша з яких іноді додатково поділяється на динамічну та деонтичну [5, 33]. При цьому динамічними є значення можливості або необхідності здійснення дії, про яку йдеться в пропозиції, зумовленої зовнішніми (ситуативними) чи внутрішніми причинами; деонтичними – зумовленої суспільними нормами або волевиявленням певної особи. Епістемічна можливість та необхідність відображають ступінь впевненості мовця щодо змісту пропозиції.

Вузький підхід до розуміння модальності в англійській мові послуговує практичній меті: необхідності розмежування значень полісемантичних модальних дієслів, що актуалізуються в конкретних реченнях. J. Coates відносить до модальних дієслова *can, could, may, might, shall, should, will, would, must, ought* [3, 4]. R. Quirk та ін. [4, 137] вводять додатково поняття маргінальних модальних дієслів, до яких відносять *dare* та *need*.

Існують також інші засоби вираження модальності: модальні ідіоми (*had better, is to, need to*), модальні прислівники (*possibly, probably, presumably, obviously, undoubtedly, certainly, inevitably, necessarily* та ін.); модальні конструкції з прикметниками (такими як *possible, probable, likely, unlikely, apparent, apt, certain, confident, sure, true* та ін.); іменниками (*possibility, probability, ability, capacity, capability, doubt, uncertainty, certainty, necessity, duty, obligation* та ін.) і повнозначними дієсловами (наприклад, *know, believe, doubt, think*). Але англійські модальні дієслова випереджають інші засоби за частотністю використання, що, серед іншого стало причиною їх граматикизації, тобто втраті лексичної самостійності.

В українській мові відсутні граматикизовані модальні дієслова, хоча декілька повнозначних дієслів, які виражають значення можливості і необхідності (таких як *могти, мусити, мати* тощо), окремі науковці умовно називають модальними. Так само як і у англійській мові для вираження модальних значень знаходять використання прислівники (*можливо, ймовірно, певно, напевно* та ін.); конструкції з прикметниками (*повинен, спроможний, здатний, зобов'язаний, змушений* та ін.), іменниками (наприклад, *певна річ, немає сумніву*) та дієсловами (*доведеться, знадобиться, належить, лічить, вдалося, довелося, наказується, дозволяється, забороняється* та ін.). На відміну від англійської, в українській мові модальність може бути виражена також частками (*буцімто, ледве чи, либонь, навряд чи, наче, начебто, нібито, невже, хіба* та ін.).

В обох мовах окремі модальні значення можуть бути виражені вигуками.

В англо-українському перекладі речень з модальністю особливі складнощі становлять англійські модальні дієслова. В досліджених нами двомовних лексикографічних джерелах тільки для окремих значень дієслів *can* та *need* вказуються відповідники, для всіх інших дієслів подається описовий переклад.

Метою запланованого дослідження є виявлення закономірностей у відтворенні модальності, вираженої модальними дієсловами в англомовних текстах політичної тематики, різними засобами української мови. Для цього буде проведено порівняльний аналіз текстів оригіналів та існуючих перекладів, виконаних на різних рівнях еквівалентності.

Результатом дослідження має стати отримання даних, що зможуть полегшити прийняття перекладацьких рішень при виборі оказіональних відповідників англійських модальних дієслів.

Список використаних джерел

1. Колшанский, Г. В. (1961). К вопросу о содержании языковой категории модальности. *Вопросы языкознания*, 1, 94-98.
2. Бондарко, А. В., Беляева, Е. И., Бирюлин, Л. А., Корди, Е. Е., Сильницкий, Г. Г., Храковский, В. С., ... & Шелякин, М. А. (1990). Теория функциональной грамматики. Темпоральность. Модальность. Ленинград: Наука.
3. Coates, J. (1983). *The Semantics of the Modal Auxiliaries*. London : Croom Helm.
4. Quirk, R., Greenbaum, S., Leech, G., Svartvik, J. (1985). *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London : Longman.
5. Nuyts, J, van der Auwera, J. (Ed.) (2016). *The Oxford Handbook of Modality and Mood*. Oxford : Oxford University Press.

Олеся Калішенко

ЛА-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник: Кулезньова С. С.

ПОЛІТИЧНЕ ІНТЕРВ'Ю ЯК ЖАНР ПІДСТИЛЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ МОВИ

Стосунки між державами завжди були і є важливою складовою, яка впливає на всі сфери діяльності суспільства і на повсякденне життя пересічних громадян, а розуміння того, що відбувається в цій сфері стає все більш актуальним не тільки для фахівців, які володіють конкретною інформацією, а й для масового читача [1]. Проблематика дослідження особливостей політичних текстів була і залишається у центрі уваги багатьох іноземних та вітчизняних мовознавців (Річард В. Бейлі, В. Арнольд, Л. І. Мацько, М. М. Кожина).

Об'єктом цієї розвідки є політичне інтерв'ю як жанр офіційно-ділового стилю сучасної англійської та української мов. Вивчення лексичних особливостей мови політика під час інтерв'ю базується на загальнонаукових методах: описовий метод, етимологічний, словотвірний та компонентний аналіз, метод кількісної обробки даних використання певних конструкцій та слів, когнітивний та дискурсивний аналіз.

Функціональний стиль мовлення можна охарактеризувати як соціальну та історичну категорію, що залежить від соціально мінливих обставин використання мови, що володіє однаково спрямованими особливостями використання цінностей національної мови та пристосованої для найбільш оптимального вираження комунікативного змісту. *Мова дипломатичної комунікації* – окремий підстиль офіційно-ділового стилю, що являє собою мову спілкування держав [2]. *Інтерв'ю* є підстилем дипломатичної мови, що характеризується офіційним стилем мовлення, вживанням термінів та клішованих фраз, спонтанністю мовлення, вживанням стійких словосполучень, зустрічних питань, експресивних одиниць мови, неологізмів, частим вживанням ключового слова або його синонімів [3]. У нашій розвідці ми поставили собі за мету проаналізувати лексичні особливості політичного інтерв'ю. Проаналізувавши промови сучасних політиків, можемо зазначити наступні особливості:

1. Використання русизмів, українських слів з російською вимовою та неправильних закінчень іменників. Таке не зовсім професійне використання української мови сучасними політиками стало наслідком русифікованої політики їхніх попередників та постійне використання ними російської мови у своєму повсякденному житті до приходу до влади:

*Ми повернули всіх за **стол** (стіл).* – *We've got everyone back at the negotiation table.*
Конкретизація.

*... ми готові йти **по Мінську** (за Мінськом).* – *... we are ready to follow the Minsk process.*
Конкретизація.

2. Достатня частина складу депутатів Верховної Ради України до цього часу ніколи не обіймала політичні посади. Адже раніше сферами їхньої роботи були шоу-бізнес, спорт, підприємницька справа тощо. Тому більшість депутатів з партії Президента України

вживають слова з розрядів розмовної лексики. Контекстуально і стилістично неправильне вживання слів слугами народу проходить червоною ниткою протягом усіх їхніх виступів.

Ми зняли закон про імпичмент президента. – *We had adopted a law on the impeachment of the President.* Фраза «зняти закон» вживається, коли цей закон анулювали.

...кинули у тюрми... – *...put behind bars...* Немає тут жодного офіціозу та політично забарвленої лексики. Слід було вжити: «посадили за ґрати». Перекладач переклав за змістом правильно, додержуючись спеціальної лексики.

3. Проте все ж таки представники влади України вдосконалюють свої знання у галузі політики, тому досить часто апелюють спеціальними термінами.

...приведе до ескалації цього конфлікту. – *We shouldn't escalate the conflict further.* Це слово-інтернаціоналізм, перекладач переклав, використовувавши функціональну заміну.

...це зміни в Конституції згідно з децентралізацією. – *changing our Constitution regarding decentralization.* Повний еквівалент.

Таким чином, при аналізі політичного інтерв'ю було помічене використання переважної кількості слів з розряду розмовної та побутової лексики. Велика частина представників Парламенту України володіють українською мовою не на найвищому рівні. Раніше до політичного досвіду слуги народу розмовляли російською мовою. Тому речення українською, як правило, вони будують прості та короткі, граматичні структури яких буквально перекладені та взяті з російської мови. Визначною особливістю стає вживання русизмів та неправильно вимовлених одиниць. Але народні депутати все ж таки показують, що вони вдосконалюють свої навички у володінні професійною мовою, тому вживають терміни, аббревіатури та власні назви. Згідно з отриманими даними дослідження: лексика політичного спрямування здебільшого перекладається за допомогою конкретизації (24%), лексичного опущення (21%), граматичної трансформації (13%), функціональної заміни (13%), модуляції (7%), еквіваленту (5%).

Список використаних джерел

1. Назаренко, Г. І. (2010). Інформаційні жанри журналістики. Київ: НАУ, 92 с. (Частина 1).
2. Kocbek, A. (2015). The Decalogue of Legal Translation – Contracts in Intercultural Legal Communication. // CLINA. Vol. 1-1. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca. P. 71 – 86.
3. Martin, M. E. (2017). The Art of the Interview / María Emilia Martin. London: Global Investigative Journalism Network. 41 p.

АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ АЕРОКОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Підбір українського еквівалента є найбільш продуктивним способом перекладу термінів аерокосмічної сфери, для яких в українській мові вже зафіксовано уживаний еквівалент.

Візьмемо до прикладу, *gunway incursions* несанкціоновані виїзди на ВПП. В даному випадку використовується двохкомпонентний термін «*gunway incursions*», еквівалентом якого в українській мові є багатоконпонентне термінологічне словосполучення «несанкціоновані виїзди на ВПП», кодифіковане в спеціальних словниках авіаційної тематики [1, с. 45]. У дослідженні способів відтворення англійської аерокосмічної термінології в українському перекладі було виявлено 20 випадків використання еквіваленту, що становить 16,6 % усіх перекладацьких трансформацій.

У випадках перекладу англійських термінів часто доводиться міняти компоненти атрибутивної групи. Послідовність компонентів при цьому може бути різною. Якщо брати, наприклад, словосполучення з трьох слів, ми можемо навести такі послідовності перекладу компонентів: «3-1-2» (*coast guard helicopter* – вертоліт берегової охорони); «3-2-1» (*data processing system* – система обробки даних); «1-3-2» (*distant enemy targets* – віддалені цілі противника). Для адекватного перекладу термінів з великим числом компонентів необхідно виділити головне слово, залежні слова або словосполучення і визначити логічні та смислові зв'язки між компонентами. Наприклад: 2-4-3-1: *General support aviation battalion* – батальйон основної повітряної підтримки.

Перекладачі часто вдаються до описового перекладу того чи іншого терміну. Описовий переклад – це спосіб перекладу, що використовується у випадках, коли немає іншої можливості передачі мовної одиниці через відсутність або розбіжності еквівалентів і аналогів в мові перекладу.

Описове значення англійського терміна можна продемонструвати наступним прикладом із тексту: *But NATO isn't the only one preparing for undersea warfare, as the spike in Russian aerial patrols indicate* [2, с. 56]. – Але як показує сплеск повітряної активності російських патрулів, НАТО - не єдина, хто готується до підводного війни.

Переклад більшості абrevіатурних аерокосмічних термінів (таких як RIPS, GNSS, FAS, AMASS, ARTS, FAS) здійснюється за допомогою прямого запозичення, оскільки дані абrevіатури використовуються в процесі комунікації між фахівцями в сфері міжнародної авіації.

У багатьох випадках аерокосмічні терміни виконують прагматичну функцію, спричинену необхідністю передавати точну, чітку інформацію, образність та відображення культурних особливостей. У наступному реченні перекладач вдається до описового перекладу: Two US defense officials told CNN that there was an «unsafe» close encounter between a US Navy P-3 Orion aircraft and a Chinese surveillance aircraft. – Два співробітника Міністерства оборони США розповіли CNN, що між американським військовим літаком P-3 Orion і китайським розвідувальним літаком сталося «небезпечно» близьке зіткнення. Прямий переклад даного терміну-словосполучення звучав би «небезпечна близька зустріч», але вжиття «небезпечно» близьке зіткнення» передає небезпечне протистояння між бойовими одиницями.

Список використаних джерел

1. Тарасова, В.В. (2013). Комунікативно-прагматичні особливості авіаційного науково-популярного дискурсу. *Науковий вісник Чернівецького університету : Германська філологія. (653)*, 188-195.
2. Aab St.D. (2015). Performance Analysis of the Local Area Augmentation System as the Position Sensor for the Runway Incursion Prevention System. *OhioLINK, Electronic Theses and Dissertations Center. Master of Science (MS)*. Athens, OhioUniversity, 10, P. 56-60.

Маріанна Козар

ЛН-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТОПОНІМІВ ТА ЇХ ФУНКЦІЇ НА ПРИКЛАДІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Можна стверджувати, що власні географічні назви це наш орієнтир у просторі.

Перші люди не володіли великим словниковим запасом, що і впливало на процес номінації. Наприклад, гірський хребет чи пагорб позначався одним словом «гора», а будь-яка водойму нерідко називали «водою».

Цитуючи американського топоніміста Дж. Р. Стюарта, стає цілком зрозуміло, що утворення власних назв є природнім процесом для людської цивілізації.

«... ще не було відкрито жодного племені настільки примітивного, щоб воно не використовувало власних назв як для людей, так і для місцевості» [1, 22].

Орієнтуючись на вмотивоване походження топонімів В. А. Жучкевич виділяє наступні підвиди:

- утворені на основі природних ознак місцевості: Baden-Württemberg(-berg-гора), Finsterwalde (Wald-ліс), Westensee (See-озеро) [3, 22];

- утворені на основі соціально-економічних понять: Köln (Colonia – колонія), Elend (в середні віки означало «чужа земля») [4];

- утворені з ознак самого об'єкта: Großenhain (Großen-великий), Wien (Vindobona – «біле місто»);

- патроніми: Mainz (лат. ім'я Mogontiacum – земля Могона), (Ludwigslust (ім'я Ludwig), Hennigsdorf(ім'я Henning);

- топоніми-мігранти: (в ПАР зафіксовані наступні приклади топонімів, які «перекочували» з Європи: Berlin, Hamburg, Paris, Zürich);

- релігійного та культового походження: Kirchenlamitz (Kirche-церква)Sankt Goarshausen(Sankt- святий) (Heiligenhaus(heilig- святий);

- меморіальні назви: Oranienburg(походить від замку, який був збудований в честь Луїзи Генрієти Оранської);

- походження яких не вдалося встановити(Göttingen, Naale, Jena) [2, 19].

Даючи назву повному об'єкту, людина перш за все зважає на характерну ознаку цього об'єкта. Ознака – це головна ментальна категорія в межах процесу присвоєння власної назви.

Виникнення географічної назви часто було пов'язане з конкретизацією загального поняття. Основна причина виникнення топоніму – це його необхідність для позначення конкретної місцевості, тобто «маркування» певного об'єкту з поміж решти [1, 23].

Список використаних джерел

1. Basik, S. (2008). *Obshchaya toponimika* [General toponymy]. Minsk: BSU [in Russian].
2. Zhuchkevich, V. (1970). *Obshchiye i regional'nyye zakonomernosti toponimiki* [General and regional patterns of toponymy]. (Extended abstract of Doctor's thesis). Minsk [in Russian].

3. Lex, B. (2001). Ortsnamen der 'Thüringischen Landeschronik'[Place names of the 'Thuringian State Chronicle']. Jena. Retrieved from https://www.db-thueringen.de/servlets/MCRFileNodeServlet/dbt_derivate_00002242/Lex.pdf [in German].

4. Wie Städte und Dörfer zu ihren Namen kamen. [How cities and villages got their names]. Retrieved from <https://www.br.de/kinder/ortsname-ortsnamen-wie-staedte-und-doefer-zu-ihren-namen-kamen-kinder-lexikon-100.html> [in German].

Валерія Кузьміна

Ла-82, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Основна мета вивчення іноземної мови полягає в оволодінні мовою як засобом міжкультурної комунікації, а також вдосконаленні вмінь використовувати іноземну мову як інструмент під час спілкування [1, 24].

У методиці формування навчального процесу особливу роль відіграє знання учнів рідної мови, що значно покращує навчання і робить його більш ефективним [1, 26].

Сучасна теорія навчання охоплює організацію активності учнів в оволодінні знань та вмінь, мотивацію учнів, пристосування їх до саморегулювання свого навчання, а також розвиток самостійності учнів [1, 60].

Протягом всього свого існування методика навчання іноземної мови була налаштована знайти найбільш ефективний метод навчання. Один з перших методів є натуральний метод, який полягає в імітації існуючих прикладів, а також постійного повторення та відтворення вивченого матеріалу [1, 543].

Інший методичний напрям називається Реформи школи. Прихильниками цього методу були такі методисти, лінгвісти та психологи: В. Фієтор, Г. Суїт, Ш. Швейцер, Б. Еггерт. Основним положенням методу є використання під час навчання тих же процесів, які застосовується при вивченні рідної мови. Головними чинниками мовленнєвої діяльності є пам'ять та відчуття [1, 546-548].

Наступний метод навчання презентував Гарольд Пальмер. Його усний метод має назву метод Пальмера та полягає у розумінні мови на слух, а також у правильній вимові та правильному відтворенні лексичного і граматичного матеріалу [1, 550].

Керуючись ідеєю Пальмера, Чарльз Фріз та Роберт Ладо створили аудіолінгвальний метод вивчення іноземної мови, що зводиться до багаторазового повторення матеріалу [1, 551-552].

Наступний метод – аудіовізуальний, який започаткували видатні лінгвісти П. Риван, Ж. Гугенейм, А. Соважо. Цей метод полягає у сприйнятті інформації за допомогою слуху та зору, наприклад, перегляд фільму [1, 553-554].

Методист Майкл Уест вважав читання іноземною мовою головним завданням власної методичної системи навчання. Завдяки читанню іноземною мовою, в учня з'являється відчуття цієї мови, в результаті чого усне мовлення розвивається також [1, 557].

О. О. Паршикова створила комунікативно-ігровий метод вивчення мови, сутність якого полягає в забезпеченні учнів заохочувальної та змістовної основах навчального процесу з метою розвитку учнів [1, 560].

Наразі пріоритетними методами вивчення іноземної мови є ті, що заохочують учнів до навчальної діяльності. Серед таких методів можна виділити інтерактивний метод навчання, який полягає у кооперації учня з навчальним середовищем [2, 223].

Під час процесу навчання іноземної мови характер мислення учня відіграє значну роль у швидкості формування вербальних зв'язків. Спираючись на мету навчання та рівень розвитку творчого мислення учня, обов'язок викладача зосереджується на скеруванні мислення учня від абстрактного до конкретного та навпаки. Таким чином, обираючи метод навчання, викладач повинен брати до уваги особливості мислення учня [1, 62].

Отже, на сьогоднішній день існує низка методів навчання іноземної мови, які можуть містити різні особливості її вивчення. Звичайно, що методика як наука буде розвиватися і надалі, в результаті чого будуть з'являтися нові прийоми навчання іноземних мов [2, 572].

Список використаних джерел

1. Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Г. Е. (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ: Ленвіт.

2. Редько, В. Г., Полонська, Т. К., Басай, Н. П. (2013). Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Київ: Педагогічна думка.

НЕОЛОГІЗМИ В АНГЛОМОВНИХ МЕДІАТЕКСТАХ ЯК МОВНЕ ЯВИЩЕ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ ВИМІРІ

Нові реалії сьогодення – глобалізація та зумовлені нею розширення та інтенсифікація міждержавних та міжетнічних контактів – модифікують форми спілкування та привертають до них увагу політиків, науковців, представників засобів масової комунікації, сучасних лінгвістів. Сьогодні активно вживається популярний термін «міжкультурна комунікація», що позначає процес спілкування представників різних національно-етнічних та лінгвокультурних спільнот у певному вимірі.

Телебачення, преса, реклама, Інтернет – засоби масової інформації часто фіксують тенденції розвитку сучасної мови, а також виступають лакмусовим папірцем для неологізмів. Оскільки саме вони доносять інформацію про оновлення лексичного складу, породженого новою реальністю, до носія мови.

Мова ЗМІ – це не тільки невичерпне джерело для дослідження та пошуків тенденцій у сучасній літературній мові, а і доказ її багатофункціональності, мірило її інтелектуалізації. Завдяки поширенню термінів із різних майже несуміжних галузей знань та їхню адаптацію в сучасному суспільстві неологізми у мові ЗМІ стали об'єктом дослідження у нашій роботі [3, 53].

Функція неологізмів у медіатекстах, що і в мові в цілому, одна: вони номінують нові явища, предмети, події. Наукові дослідження показали, що поява нових лексичних одиниць супроводжується екстралінгвістичними факторами, наприклад різноманітністю висвітлених тем.

Перш за все, говорячи про роль неологізмів у сучасних засобах масової інформації, слід підкреслити очевидне, нові лексичні одиниці оновлюють мову, роблять публіцистичні тексти більш актуальними і дозволяють авторам уникати мовних шаблонів та застарілих кліше. Проте, вживання нових слів незавжди доречне. Мова йде про випадки, коли неологізми слугують символом дотримання мовної моди у публіцистиці [3, 58].

Algeo J., Sheidlower J., Fischer R., McKean E., Е.І. Ханпіра, А.О. Брагіна, Н. І. Фельдман, А.Г. Ликов, А.В. Березовенко, І.Г. О.Г. Ликов, В.В. Лопатін, Ю. А. Зацний, М.О. Бакіна, О.А.

Габінська, О.А. Земська,, І.Г. Дегтяр, та багато інших вітчизняних і зарубіжних лінгвістів досліджували неологізми та їх проблематику.

Єдиної класифікації неологізмів не існує. Здебільшого ці одиниці систематизують за різними ознаками: за видом мовної одиниці, за ступенем новизни, за типом денотату, за способом утворення, за умовами способу утворення, за цільовим призначенням [1].

За способом утворення неологізми розрізняють на: запозичення, фонологічні, морфологічні та синтаксичні. Серед них найпоширенішим є морфологічний спосіб, “найсильнішими” неологізмами вважаються фонологічні та запозичення, оскільки вони мають найвищу конотацію новизни.

Найуживанішими морфологічними шляхами утворення неологізмів у сучасному англійському мовознавстві є контамінація, усічення та конверсія. Ці способи підтверджують факт поширення тенденцій до раціоналізації та економії мовних зусиль [2, 192].

Властиві сучасним ЗМІ неологізми є лексичними, але нерідко зустрічаються і семантичні, проте значно менше.

Дослідження сучасних англійських неологізмів сприяють розвитку таких наук як теорія словотворення, лексична неологія, теорія масової й медійної комунікації.

Список використаних джерел

1. Грицай, І.С. (2014). Сучасні підходи до вивчення неологізмів. Відновлено з <http://www.kamts1.kpi.ua/node/1010>.
2. Зацний, Ю. А. (2009). Шляхи і способи збагачення сучасної розмовної лексики англійської мови. *Нова філологія*. С. 189–195.
3. Кравчук, Л. В. (2013). Мова медіа як основне джерело збагачення новотворами загальнономовного словника. *І. Огієнко і сучасна наука та освіта, Історична та філологічна* (10), С. 53-58.

Климентій Мисливий

ЛН-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖУРНАЛІВ GEO

У 1976 році Рольф Гілхаузен заснував GEO як один із журналів повоєнного періоду для найвибагливішої публіки. Нині журнали GEO утворюють цілий так званий „GEO-Космос” з численними серіями журналів [2, 1].

Нині журнали GEO мають читачів у різних країнах світу та виходять різними мовами, отже, про GEO можна говорити не лише в контексті публіцистичного дискурсу, але й у контексті міжкультурної комунікації.

Діапазон тем надзвичайно широкий й охоплює проблематику від медицини та біології до політики та подорожей [1, 1].

Серед журналів GEO-космосу найбільший тираж мають власне GEO (189 538 проданих екземплярів) та GEOlino (120 858 проданих екземплярів) [3, 372]. Крім того, серії журналів GEO посідають чільне місце серед науково-популярних видань [3, 373]. У GEO-космосі можна виділити головні серії:

- власне GEO;
- GEO Epoche;
- GEO Saison.

GEO Epoche – це журнал з історії, який присвячує свої видання різним темам: "Мартін Лютер і Реформація", "Капіталізм", "Німеччина у 1800-х" тощо. У кожному номері статті розміщуються хронологічно. Кожен випуск прикрашають численні ілюстрації. Епічний стиль оповіді характерний для всіх статей в GEO Epoche. Це створює суміш звичної мови преси та художнього стилю.

Для GEO Epoche характерні такі граматичні засоби: асиндетон, порушення рамкової конструкції речення (Satzklammer), ізоляція, зміна прямої мови непрямою та навпаки, використання прикладок.

Говорячи про журнал GEO Saison, варто зазначити, що фідбек читачів про цю серію часто діаметрально протилежний. На думку редакції, журнал покликаний надихати та викликати бажання подорожувати [1, 1]. Для GEO Saison типовими є такі синтаксичні особливості: риторичні запитання, активне використання однорідних членів речення, атрибутів або атрибутивних речень та прикладок. У той же час редакція уникає вжитку Кон'юнктив I та тяжіє до використання прямої мови.

Випуски GEO із зеленою обкладинкою – це класичні журнали з GEO-космосу. Цей журнал в основному містить інформацію про нові наукові напрацювання та повідомляє про дослідженнями у галузі біології, технологій, політики та навколишнього середовища.

Як зазначено в рекламному тексті, журнал призначений для популяризації знань про поточні результати наукових досліджень. Журнал орієнтований на цільову аудиторію

читачів, які цікавляться іншими країнами та культурами, а також сучасними змінами на планеті Земля. Візитною карткою журналу є широкоформатні фотографії [1, 1].

Далі перелічено граматичні тенденції, що прослідковуються у цьому журналі: відсутність домінуючої часової форми, варіювання прямої та непрямої мови, асиндетичне сполучення речень, активне використання питальних речень. Більшість речень є простими реченнями, складні синтаксичні конструкції вживаються рідко.

Отже, GEO-космос – це низка серій журналів, опублікованих командою GEO. Вони мають різне тематичне забарвлення та розраховані на вибагливого читача, що цікавиться науковими дослідженнями.

Список використаних джерел

1. GEO. Über uns (2021). Retrieved from <https://www.geo.de>.
2. Gruner. Geo (DEU) (2021). Retrieved from <https://www.guj.de/portfolio/geo-deu/show/>
3. Vogel, A. Publikumszeitschriften (2020). Konsolidierung und Rückgang der Titelzahl. Retrieved from https://www.ard-werbung.de/fileadmin/user_upload/media-perspektiven/pdf/2020/0620_Vogel.pdf.

Назар Муляр

ЛН-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник: доц. Туришева О.О.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ПАРОНІМІВ: НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКІ ПАРИ

Важливість паронімів базується на припущенні, що вони відіграють суттєву роль у процесі оволодіння іншомовною комунікацією, щоб уникнути непорозумінь. Проте потрібно розуміти, що тема паронімії в німецькій мові є складною не лише для людей, що її вивчають, але й для самих носіїв, як свідчать численні Інтернет-блоги, пов'язані з вивченням мови [1].

Однак окрім девіацій, що виникають під час вживання паронімів, існують також такі, що виникають при перекладі. Низка німецьких паронімічних пар цілком збігаються із українською мовою та можуть викликати рівнозначні проблеми у носіїв обох мов (autoritär – autoritativ (*авторитарний – авторитетний*), klassisch – klassizistisch (*класичний – класицистичний*), militar – militaristisch (*мілітарний – мілітаристичний*)).

У випадку утворення девіації при перекладі таких паронімів причиною можна вважати лише недостатню мовну компетентність перекладача, оскільки наведені пароніми мають чітке семантичне розмежування.

Наприклад, в онлайн-словнику української мови ukrlit.org наведено такі тлумачення слів *авторитетний* та *авторитарний*:

АВТОРИТА́РНИЙ

1. Заснований на беззастережному підпорядкуванні владі, авторитетові (...)
2. Який прагне незаперечно утвердити свій авторитет; владний.

(див. <http://ukrlit.org/slovnuk/авторитарний>)

АВТОРИТЕ́ТНИЙ, а, е.

1. Який користується авторитетом; впливовий, поважний. //Який заслуговує на повне довір'я.

2. Який не терпить, не допускає заперечень; владний (про тон, жест, вигляд і т. ін.).
(див. <http://ukrlit.org/slovnuk/авторитетний>)

Незважаючи на подібність значення 2 слова *авторитетний* до тлумачень слова *авторитарний*, із співставлення контекстів стає зрозуміло, що слово *авторитарний* стосується авторитаризму, а слово *авторитетний* – безпосередньо авторитету.

Однак є і такі випадки, коли обидва німецьких пароніми перекладаються одним і тим самим українським словом попри відчутну різницю. До них належать пароніми, такі як *effektiv/effizient* (*ефективний*), *sensitive/sensibel* (*чутливий*), *formell/formal/förmlich* (*формальний*) та інші.

Наразі не існує жодного посібника, за допомогою якого можна було б дослідити та виокремити всі семантичні відмінності між наведеними паронімами, а також розробити чіткі правила дефінування. Більше того, численні запити на німецькомовних форумах свідчать про відсутність широко відомого ресурсу для простого і чіткого тлумачення паронімів.

Отже, попри те, що деякі девіації при перекладі німецьких паронімів виникають виключно через некомпетентність перекладача, існують також і такі, що не мають еквівалента. Враховуючи відсутність чітких правил їх перекладу робимо висновок, що тема потребує подальшого дослідження.

Список використаних джерел

1. Storjohann, Petra & Schnörch, Ulrich (2014). Empirical approaches to German Paronyms. In Abel, Andrea & Chiara Vettori & Natascia Ralli (eds.) Proceedings of the 16th EURALEX International Congress: The User in Focus. Pp. 463-476. Retrieved from <http://euralex2014.eurac.edu/en/callforpapers/Pages/default.aspx>.

Євгенія Панчук

ЛА-81, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ЛЕКСИКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасний світ суттєво змінився за останній рік, а особливо свідомість людей на рахунок багатьох речей. Безумовно, що зміни вплинули не тільки на психологічний та матеріальний аспект суспільства, а й мова була змушена адаптуватись до всього, що відбувалося у світі.

Зважаючи на факт постійного впливу подій на розвиток мови, розглянемо зміни значень лексичних одиниць та лексичні новоутворення, спричинені пандемією. Наприклад, відомий американський словник Merriam-Webster обрав словом року “pandemic” [1]. Цей факт досить логічно та влучно описує 2020 рік, коли звідусюд лунало це слово. Лексика, що стосується соціальної ізоляції існувала ще задовго до пандемії, проте частота її вживання значно змінилась у саме 2020 році. Крім того, окремі слова набувають нових відтінків та значень з огляду на ці всі події. Слово “*distance*”, наприклад, до карантину сприймалось, як відстань між об’єктами, натомість зараз воно все частіше вживається у словосполученні “*дотримуватись соціальної дистанції*”. Ще одне слово “*mask*” до карантину асоціювалось здебільшою із індустрією моди або театру, проте зараз, почувши це слово, більш всього матиметься на увазі захисна маска проти вірусної інфекції, яка необхідна для входу у кожне приміщення. Ще один приклад зміни значення є *sheltering in place*, яке раніше означало пошук безпеки під час такої події, як торнадо або активна атака стрільців. Зараз, воно використовується для позначення тривалого періоду соціальної ізоляції [2]. Також, пандемія COVID-19 утворила значну частку нових термінів, які є поєднання кількох інших слів, наприклад *maskne* (висипання, викликане постійним носінням маски), *zoombombing* (використовується для опису ситуації, коли незнайомці заходять до конференції Zoom), *quarantini* (коктейль, який вживається на самоізоляції), *doomscrolling* (перегляд у телефоні інформації, яка викликає тривогу та занепокоєння). Не менш цікавим прикладом є слово з німецької мови “*hamsterkauf*”, яке означає панічна купівля під час карантину, що вдало ілюструє початок карантину і масову споживчу паніку суспільства. Проте, зовсім невідомо чи залишиться ця уся лексика у вжитку після закінчення пандемії.

Отже, пандемія змінила чимало аспектів життя людства, проте, незважаючи на всі негаразди, зуміла багато чому нас навчити. Вплив карантину на свідомість та мову людства яскраво проявився у новій лексиці, яка якщо колись і перетвориться у тематичний шар історизмів, все-одно залишиться невід'ємною частиною мови.

Список використаних джерел

1. Найстаріший американський словник назвав словом 2020 року «пандемію». Відновлено з https://lb.ua/world/2020/11/30/471797_naustarishiy_amerikanskiy_slovník.html.

2. The pandemic is changing the English language. (2021, March 21). Retrieved from <https://edition.cnn.com/2020/10/16/health/english-language-changing-coronavirus-wellness-partner/index.html>

Софія Пономаренко

ЛА-82, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ РЕКЛАМНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ

Реклама існує нерозривно з нашим інформаційним простором, який оточує нас повсюди. Такий тип повідомлення має на меті цілком конкретну мету та цілі. Рекламодавці витрачають на неї свої гроші, а відтак це й не дивно, що вони хочуть отримати видимий результат. У даному випадку отримання прибутків можна ототожнити з мірою впливу на реципієнта.

Зазвичай копірайтери орієнтуються саме на прагматичну функцію у рекламних текстах.

Прагматика розглядає рекламну діяльність як особливу сферу масових комунікацій між рекламодавцями і масовою аудиторією адресату. Саме реклама відповідає головним характеристикам масової комунікації, оскільки вона є процесом розповсюдження інформації, а також різновидом спілкування. Цей процес здійснюється за допомогою технічних засобів, якими є преса, радіо, телебачення. Крім того, реклама має свій особливий вид аудиторії – масову, але поділену на невеликі групи. Деякі функції масової комунікації збігаються із функціями реклами. До них відносять маніпуляцію суспільною свідомістю, адаптацію

населення до загальноприйнятих стандартів життя, інформування та виховання населення [2, 5-10].

Такими засобами впливу у рекламних текстах дуже часто стають повтори, нереалістичні описи товару, окличність, акцентування та заклики слоганів на структурному рівні.

Маніпуляція – це такий вид впливу, вміле використання якого веде до прихованого збудження у людини намірів, які не співпадають з її бажаннями. Обов'язковою умовою дієвості маніпуляції є приховування як істинної мети впливу, так і намірів маніпулятора [1, 18].

Окрім такого маніпулятивного використання інформаційного простору реклама однак здатна ще й знайомити людей з особливостями товарів, їх характеристиками, що в свою чергу, впливає на загальний розвиток індивіда. До того ж сьогодні простежується тенденція до ввічливого звертання, людиноорієнтованості або антропоцентричності у загальноприйнятній тональності комунікації більшості реклам.

Список використаних джерел

1. Егорова, В. Г. (2007). О сущности и средствах речевой манипуляции сознанием. Другий всеукраїнський науковий форум. Сучасна англістика: когніція, комунікація, текст. Тези доповідей / За ред. В. О. Самохіної (Дмитренко). Х.: Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. С. 17-18.

2. Ножин, Е. А. (1974). Проблема определения массовой коммуникации. Психолінгвістическіе проблемы массовой коммуникации. С. 5-10.

Олександра Рибкіна

ЛН-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ ОМОНІМІВ

У сучасній українській мові зафіксована величезна кількість слів, а з розвитком мови їх стає дедалі більше.

Між словами, що створюють словниковий склад мови, можемо помітити певні відношення за подібністю звукового наповнення слів, а саме, виділити три основних типи відношень між словами у мові:

- синонімічні (за близькістю виражених значень);
- антонімічні (за протиставленням виражених значень);
- омонімічні (за звуковою подібністю).

У випадку синонімії, значення слів подібні, але вони різні за звучанням, у випадку антонімії, значення слів протилежні і теж наповнені різним звуковим складом. За омонімії, слова, в свою чергу, збігаються при звучанні, але значення вони мають різні.

Виходячи з останнього твердження, виникає питання, чи не перешкоджає омонімія правильному сприйняттю поняття у мові? Таким чином, серед дослідників роль омонімії сприймається по-різному. Одні вчені вважають, що явище омонімії призводить до неоднозначного сприйняття повідомлення і ускладнює процес комунікації. Так, наприклад, Г. Антрушина вважає, що «омонімічні форми в основному випадкові: більшість омонімів створилися внаслідок фонетичних змін. Якщо синоніми та антоніми можна розглядати як скарбницю виражальних ресурсів мови, омоніми ж в ретроспективі не становлять ніякої цінності, і не варто очікувати, що вони будуть мати особливу цінність для комунікації. Метафорично кажучи, групи синонімів та пари антонімів створюються лексичною системою з певною метою, тоді як омоніми є випадковими утвореннями, а тому безглуздими» [1, 166]. О. Реформатський писав, що «омоніми – це результат збігів, і навряд чи мають рацію ті дослідники, які стверджують, що збагачення мови омонімами – це збагачення словникового складу мови. Швидше, навпаки, омоніми у всіх випадках – це прикра подібність того, що має розрізнятися» [4, 51]. Більшість дослідників підтримали цю думку і є послідовниками цього визначення.

На думку інших, функціонування омонімів у мові, як правило, не викликає особливих труднощів. Насамперед тому, що контекст уточнює смислову структуру таких слів, виключаючи недоречне тлумачення. Наприклад, Л. Булаховський стверджує, що «омонімія не настільки небезпечна, якою її сприймають інші: слова існують у зв'язному мовленні, в реченнях, і тому з контексту зазвичай зрозуміло, яке саме значення має те чи інше омонімічне слово, а випадки, які справді загрожують розумінню у практиці мови, виникають вкрай рідко» [2, 45]. До того ж, омоніми належать до різних сфер вживання. У разі, якщо поєднання значень омонімічних слів можливо, воно обумовлене певною стилістичною метою, тобто є навмисним, наприклад, як засіб створення дотепної гри слів. Саме ця характеристика робить їх одним із найважливіших джерел каламбурів або народного гумору. Так само вважає Ф. Маулер, стверджуючи, що оскільки кількість слів у мові є обмеженою,

неможливо безкінечно утворювати нові слова на позначення нових реалій, тому «омонімія слугує засобом економії мовних ресурсів і є необхідною, а сама омонімія – явище швидше позитивне, ніж негативне» [3, 13].

Підсумовуючи вищезазначене, можна стверджувати, що омонімія не є явищем негативним або ж позитивним, скоріше, воно є нейтральним, адже це явище існувало і буде існувати надалі і його не варто уникати.

Список використаних джерел

1. Antrushina, G., Afanasyeva, O., Morozova, N. (2005). *Leksikologija anglijskogo jazyka* [English lexicology]. Moskva: Drofa [in English].
2. Bulahovskij, L. (1953). *Vvedenie v jazykoznanie: Chast' II* [Introduction to Linguistics: Part II]. Moskva: Uchpedgiz [in Russian].
3. Mauler, F. (1983). *Grammaticheskaja omonimija v sovremennom anglijskom jazyke* [Grammatical homonymy in modern English]. Rostov na Donu: Rostovskij universitet [in Russian].
4. Reformatskij, A. (1998). *Vvedenie v jazykovedenie* [Introduction to linguistics]. Moskva: Aspekt-Press [in Russian].

Єлизавета Скуратовська

ЛФ-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний Інститут Імені Ігоря Сікорського»

ПЕРЕКЛАД НЕОФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Неофразеологізми займають особливе місце у кожній мові світу і становлять невід'ємну складову словникового складу мови.

Актуальність обраної теми зумовлено, насамперед, загальною спрямованістю сучасної лінгвістики на виявлення та аналіз мовних явищ, пов'язаних з культурою, етносом, народною ментальністю в тісному зв'язку з людиною. Важливими у такому аспекті є неофразеологічні одиниці як найвиразніші засоби будь-якої мови.

Метою є виокремлення груп неофразеологізмів сучасної французької мови, які не охоплено мовознавчою традицією класифікації образних зворотів.

Предметом дослідження виступають мовні одиниці, які містять певну новизну і є складовою частиною образного висловлення, а саме – неофразеологізму.

Неофразеологізмами, першочергово, варто вважати як щось нове, що нещодавно увійшло у мовлення того чи іншого народу. Водночас, неофразеологізми бувають різними за своїм історичним надбанням. Тобто, деякі з нових фразеологізмів вже колись існували, але з певної причини були забуті народом, а у сучасному світі знову віднайшли своє призначення в експресивному відтворенні. Як наслідок, вони можуть відрізнитися за складом або ж за значенням, і тоді вважаються новими і сучасними, а отже – неофразеологізмами.

Отже, неофразеологізми сучасної французької мови можемо поділити на:

1. Сучасні неофразеологізми
2. Неофразеологізми, оновлені за смисловим складом

З боку перекладознавчого аспекту, така історична межа має неабияке значення, адже варіант перекладу тих чи інших неофразеологізмів буде змінюватися в залежності від епохи їх появи, тематики тексту перекладу і року написання тексту.

Розглянемо декілька прикладів.

Mais elle est bien là , accessible à tous . Google est ton ami, me rabâche souvent un autre ami, bien réel celui - là [2, с.11].

Але воно є, доступне для всіх. Гугл - твій друг, часто мені каже інший, цілком справжній друг.

Наведений неофразеологізм відноситься до вищого рівня неофразеологізмів, адже він був досі невідомий, і лише в останні десятиліття увійшов у вжиток. За даними неофразеологічних словників *Google est ton ami* перекладається як *Пошукай у гуглі*. Тим не менш, враховуючи новизну і широкий аспект застосування цього неофразеологізму варто навести існуючі переклади, такі як: *Гугл твій друг, Гугл має відповіді на всі питання, спитай в Гуглу, загугли*. Поміж усіх можливих варіацій перекладу цього неофразеологізму у наведеному контексті був обраний «*Гугл – твій друг*», де застосований переклад слово в слово.

Enfin, il entreprit le pèlerinage qu'on lui avait conseillé à Whiteherne : là, il se confessa pour la première fois depuis son infortune, et reçut l'absolution d'un vieux moine qui mourut ensuite en odeur de sainteté [1, с.258].

Нарешті, він здійснив паломництво, яке йому рекомендували у Вайтхерні: там він покався вперше після свого нещастя і отримав відпущення від старого ченця, який згодом помер у зеніті слави.

У наведеному прикладі порівняльна частина сталого виразу введена прийменником *de*. Значення сталого виразу визначається контекстом, адже у XVII столітті наведений фразеологізм мав значення бути канонізованим до лику святих і лише у сучасному світі набув статусу фразеологічної конструкції, що в свою чергу, безпосередньо вплинуло на її переклад, адже тепер, враховуючи тенденції мовлення і вжитку цього фразеологізму, для

його передачі українською переформулюємо неофразеологізм згідно до його смислу, отримуючи *бути у зеніті слави*.

Отже, перекладаючи неофразеологізми французької мови, варто звертати увагу на тип його новизни, адже згідно з проведеним дослідженням, неофразеологізми сучасної французької мови поділяються на власне нові і оновлені за смисловим складом, що безпосередньо впливає на результат перекладу і застосування трансформацій.

Список використаних джерел

1. Paul Di'Anno (2015). *Camion blanc*. 406 p.
2. Anne-Catherine Deroux (29 janv. 2021). *Si vous la voyez* Editions Academia. 240 p.

Анна Сокирко

ЛФ-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКИХ МЕТЕОТЕКСТІВ

Актуальність роботи пояснюється суспільним розвитком засобів масової інформації, що виступають у ролі одного з наймогутніших факторів інформування в інформаційному просторі, а також увагою до нового напрямку сучасних лінгвістичних досліджень про представлення інформації про синоптичні прогнози у періодичних виданнях, на телебаченні, в Інтернет-статтях, що є маловивченим.

Цілі нашого дослідження полягають у визначенні поняття метеотексту та виокремлення особливостей франкомовних та україномовних синоптичних текстів на рівні граматики та лексики.

Об'єктом дослідження є лексико-граматичні особливості французьких та українських метеотекстів в аспекті дискурсивного аналізу прогнозів погоди.

Дослідженням цього питання займалися такі зарубіжні та вітчизняні спеціалісти, як Л. Р. Денісламова, А. Є. Дехтяренко, А.Б. Козловська, Н. Л. Львовою, О. П. Шишліна та інші.

Прогноз погоди – це один із типів інформаційних повідомлень, який створюється у результаті складання науково-обґрунтованих передбачень про майбутнє стану погоди в певному населеному пункті чи регіоні та певний період. Інформаційним текстовим

наповненням прогнозів погоди є метеотексти. Метеотексти становлять особливий науковий інтерес, адже такі тексти поєднують у собі текстову, графічну та знакову види інформацій. Поняття метеотексту можна визначити як синоптичний текст, коротке інформаційне повідомлення про погоду – дискурс «прогнозу погоди» належить до інформаційних жанрів, основними характеристиками якого є інформативна насиченість, достовірність даних, актуальність, оперативність об'єктивність, точність, стислість та стереотипність [1, 339].

Окрім термінологічності цього жанру текстів, такі тексти є насиченими лексико-граматичними засобами, які роблять текст прогнозу погоди стилістично та семантично забарвленим. До мови метеотекстів можна віднести такі функціональні ознаки як, наявність наукової термінології, яка є властивою мові фахівців у галузі метеорології, а також, наявність загальної лексики, яка використовується широким колом мовців і є зрозумілою для широкого загалу, незважаючи на свою приналежність до метеорологічних прогнозів, зокрема топоніми [2, 195].

За граматико-синтаксичною структурою у метеотекстах «прогнозів погоди» переважають прості речення та складнопідрядні, наприклад: “De vendredi à dimanche, le ciel est peu à passagèrement nuageux dans l'ensemble.” (1). Найпоширенішими часовими формами є теперішній час, інколи вживається майбутній час.

Щодо особливостей текстів метеозведень на рівні лексики, у текстах прогнозів погоди важливе місце займають топоніми – назви географічних об'єктів. Це пов'язано з тим, що прогнози погоди розраховуються для певних територій, а тому їх найменування дозволяє слухачеві/читачеві отримати інформацію про регіон метеопрогнозу, наприклад: “Une perturbation peu active s'attarde sur la Bretagne et le Cotentin en journée, ne donnant que quelques gouttes l'après-midi, le vent restant également faible” (2). Крім топонімів, для текстів прогнозів погоди типовим є використання лексичних одиниць на позначення днів тижня, адже прогнозування робиться на кожен день, наприклад: “Temps ensoleillé vendredi” (1). У текстах метеопрогнозів використовуються фактичні дані, які стосуються показників тиску, температури, швидкості руху повітряних мас, висоти рівня моря та ін., наприклад: “Accélération côtières à 60km/h voir 80km/h sous grains. A Rapa, vent d'Est-Sud-Est faible devenant modéré samedi et dimanche” (1).

Отже, прогноз погоди є видом інформаційного повідомлення, який на телебаченні та в газетах являє собою синоптичний текст або метеотекст. Метеотексти мають інформативний характер та стислий об'єм, що передбачає використання певної термінології. У франкомовних синоптичних текстах можна зустріти лексеми для позначення будь-якого виду опадів, температурних даних, швидкості та напрямку вітру, дні тижня, топоніми тощо. На граматичному рівні синоптичні тексти відрізняються використанням різних часових

форм, таких як теперішній та набагато рідше майбутній час, та різних типів речень – простих та складнопідрядних.

Список використаних джерел

1. Козловская, А. Б. (2002) Информационные блоки газетного сообщения о погоде. *Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна*. Харків : Константа. № 567. С. 339-344.
2. Шишліна, О. П. (2012) Метеопрогнози у німецькомовних ЗМІ: мовні та функціональні ознаки. *Нова філологія*. Вип. 53. С. 194-197.

Джерела ілюстративного матеріалу

1. Відновлено з <https://meteo.pf/fr/bulletin-meteo-moyenne-echeance>
2. Відновлено з <https://meteo.orange.fr/>

Ірина Терещук

ЛФ-81, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

РОЛЬ КОНТЕКСТУ У ТВОРЕННІ СМISЛУ ПОВІДОМЛЕННЯ

Контекст важливий, як і саме повідомлення хоча б тому, що може значно вплинути на його сприйняття, може спотворити його або зовсім перешкодити передачі.

Контекст – це засіб пізнання, концептуальна схема, яка дає можливість зрозуміти предмет пізнання в його відношенні до контексту як понятійної схеми. Він з'єднує матеріальне й ідеальне.

Створення контексту – це живий процес, який реалізується в діалогічній комунікації.

Актуальність дослідження обумовлена соціально-мовними причинами: зростанням інтересу до комунікативних процесів та мовленнєвих актів, зокрема у лінгвістиці та перекладознавстві, важливою соціально-культурною роллю форм комунікації, що впливають на мовні процеси та їх активним вивченням у лінгвістичних дослідженнях.

Об'єктом дослідження є контекст, що слугує основою формування повідомлення.

Мета дослідження – встановити, який вплив має контекст на створення загального смислу повідомлення та реалізації мовних одиниць у ньому.

Поняття «контекст» виконує найголовнішу роль у дослідженні тексту, комунікації, смислу, розвитку інтерпретації, розуміння, пізнавальних здібностей, контекстуальності

мислення. Контекст – це узгодження дій учасників комунікації з постійним врахуванням створюваних висловлень (вже сказаного і того, що може бути ще сказано), намірів, інтересів, процесу створення значення як спільної дії, яке залежить від уміння будувати висловлювання, яке відповідає очікуванням інших учасників спілкування, бере до уваги зміни в ході діалогічного взаємодії. Він є засобом розуміння, інтерпретації.

Існує декілька типів контексту, який може поглибити розуміння інформації читачем. Серед них виділимо: *історичний, фізичний, культурний та ситуаційний* [1].

Контекстуальними чинниками комунікаційного смислетворення варто вважати виділені В.В.Красних аспекти комунікативних актів, а саме:

1) екстралінгвістичний, куди входять конситуація (власне екстралінгвістична ситуація спілкування), умови (в найширшому сенсі) спілкування і його учасники (хто, що, де, коли);

2) семантичний, тобто контекст як виражені смисли, що реально існують і є частиною ситуації, відбиваються в дискурсі й актуальні для певного комунікативного акту;

3) когнітивний – пресупозиція як зона перетину індивідуальних когнітивних просторів комунікантів і їхні уявлення про конситуації;

4) власне лінгвістичний, мова у спілкування; те, що продукують комуніканти [2].

Комунікативний акт є інтеракцією між адресантом і адресатом, спрямованою на реалізацію комунікативних завдань та представлений у вигляді цілеспрямованої завершеної дії. Він реалізується у ході комунікативного процесу і є його складовою.

З метою виявлення контекстуально обумовлених одиниць повідомлення було проаналізовано французькі агітаційно-політичні тексти. У результаті проведеного дослідження виявлено, що найбільшу кількість ілокутивних мовних актів таких повідомлень, відповідно до класифікації комунікативних актів Дж. Серля, складають репрезентативи, вони формують інформаційну основу текстів. Основну, тобто спонукальну функцію агітаційного тексту реалізують директиви. Експресиви виражають емоційну сторону агітаційно-політичних текстів, передвиборчі обіцянки реалізують комісиви, а квестиви, в більшості своїй представлені риторичними питаннями.

Таким чином, здійснення прагматичного впливу на одержувача інформації складає важливу частину будь-якої комунікації. Метою створення агітаційно-політичного тексту є досягнення бажаного впливу на електорат. Встановлення необхідного прагматичного ставлення реципієнта до агітаційного повідомлення політика в значній мірі залежить від вибору останнім ілокутивних типів висловлень.

Список використаних джерел

1. Mamet, D. (2019). Why Is Context Important in Writing: MasterClass “4 Types of Context”.

2. Красных, В. В. (2001). Курс лекций: Основы психолингвистики и теории коммуникации: ИТДГК «Гнозис». 270 с.

Вікторія Ткач

ЛФ-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник канд. пед. наук, доц. Школяр Л.В

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ВАРІАТИВНІСТЬ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ КАНАДИ

Як відомо, французька мова широко розповсюджена не тільки на території Франції, але й далеко за її межами. В Канаді, одній з найяскравіших представників франкофонії, склалась особлива ситуація білінгвізму, яка й по сьогодні цікавить багатьох лінгвістів зі всього світу. Вивчення лексико-семантичних особливостей французької мови Канади привертало увагу багатьох вітчизняних (І.Ю. Міщук, Н.Г. Чередник, Ю.А. Тищенко) і зарубіжних (Н.В. Трещова, Е.Е. Кругляк, Г.О. Винокур, J. Corbeil, Patricia A. Duff) науковців. *Метою роботи* є аналіз лексико-семантичних особливостей словникового складу французької мови Канади.

Центром соціального та культурного франкомовного населення Канади, як і сто років тому, залишається Квебек. Саме там були зареєстровані перші лексикографічні особливості канадського варіанту французької мови. Перший, хто привернув увагу громадськості до питання самоідентифікації наприкінці XVIII став бельгійський священник Потье. Він створив перший збірник канадізмів, що дало поштовх подальшим дослідженням. Вже у 1880 році публікується “Франко-канадський глосарій” О. Данна та одразу через декілька років після нього “Канадського-французький словник” С. Клапена (1894). Після цього виходить у світ низки важливих робіт присвячених французькій мові Канади: “Глосарій французької мови в Канаді” (Л.-Ф. Жоффріон та А. Рівер) [4], Dictionnaire du français plus à l’usage des francophones d’Amérique, Multidictionnaire de la langue.

Французька мова Канади представляє собою інтегроване та збірне утворення, зміни якого мали вплив на становлення різних рівнів мови. Найяскравіше ці зміни відчуються саме на лексико-семантичному рівні мови, підтвердженням чого є існування значної

кількості *канадізмів* в словнику квебекців. Залишаючись винятково специфічним тільки для Канади, з точки зору вживання, канадізми не входять до загальноприйнятого складу французької мови. Деякі приклади:

- **achaler** v. – harceler, agacer (набридати, турбувати, дратувати). Ех. “*Les mouches achalent le bétail*”. В FF - відсутній;

- **appareiller (s')** - se préparer, disposer, dresser, orner (готуватись, одягати). Ех. “*Appareiller le dîner = préparé le dîner*”. В FF – (призвичаїтися, підбирати, підготувати щось для використання). Ех. “*Ce sont d'excellents matériaux, rassemblés avec soin pour un grand ouvrage, mais la pierre est appareillée sans soin*”.

- **blé d'Inde** n. m. – maïs (кукурудза). Ех. “*Eplucher du blé d'Inde = decortiquer du maïs*”. В FF – застаріло, не використовується [1, 400].

Однією з найхарактерніших особливостей французької мови Канади є *архаїчність* її лексики, як давно вийшли із вжитку на європейському континенті. Такі приклади застарілої лексики не тільки активно та широко вживаються канадцями, більше того, вважаються національною гордістю, надбанням предків:

- **ministre** “пастор”, F.F. - “міністр, радник, *заст.* пастор”;

- **drapeau** “дитяча пеленка”, F.F. - “прапор”;

- **parlement** “переговори, обговорення”, F.F. - “парламент, Вищий суд”;

- **collection** “збір грошових коштів”, F.F. - “колекція, добірка, комплект, зібрання” [2, 244].

Ще однією характерною ознакою французької мови Канади є часті *неологізми*, які були запозичені для пояснення різних явищ та фактів. Їх відмінною рисою стала семантичність: будучи створеними на базі загальноприйнятого варіанту французької, вони отримали нові значення припливши до берегів “Нової Франції.” Наприклад:

- **poudrierie** - “снігова буря”, F.F. - “завод по виготовленню вибухових речовин”;

- **rang/bord** - “сільська місцевість”, F.F. - “край”, “ранг”;

- **jeunesse** - “молода дівчина”, F.F. - “молодь” [3, 216].

Отже, французька мова Канади характеризується лексико-семантичною варіативністю словникового складу, що пояснюється значною кількістю *канадізмів* в мові франкоканадців. По відношенню до мови *архаїзми* відіграють велике значення: ці мовні явища широко розповсюджені на території франкомовної Канади, проте давно вийшли із вжитку на європейському континенті. Відмінною рисою канадських *неологізмів* стала їх семантичність: хоча вони були створені на базі французької мови Франції, проте отримали нове значення, прибувши на територію Північної Америки.

Список використаних джерел

1. Клоков, В. Т. (2005). Французский язык в Северной Америке, Саратов: Изд-во Саратов. ун-та. 400 с.
2. Кругляк, О. О. (2016) Архаїзми французької мови Канади. Саратов. С. 244-245.
3. Реферовская, О. А. (1972). Французский язык в Канаде. Л.: Наука. 216 с.
4. A. Rivard, L., Ph. Geoffrion. (1930). Glossaire du parler français au Canada – Québec: L'action sociale, 124 p.

Катерина Томіліна

ЛН-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЗАГОЛОВКІВ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ СТАТЕЙ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Зважаючи на особливості комунікації в сучасному світі, розвиток міжкультурних контактів, взаємодію і взаємовплив культур, актуальним залишається питання адекватності перекладу заголовків публіцистичних статей. Проблема перекладу заголовків статей стала предметом наукових досліджень вітчизняних і закордонних мовознавців, таких як: В.Ф. Іванов, В.Й. Здоровега, Ю.Є. Кійко, В.В. Різун, М.С. Тимошик, В.Е. Шевченко, Ю.В. Верещинська, Т.Г. Добросклонська, Е.О. Лазарева, К. Бринкер (K. Brinker), Г. Бургер (H. Burger), Х.Е.Х. Ленк (H.E.H. Lenk).

Заголовок у сучасному медіа-просторі є значущим елементом для приваблення уваги читача і виконує апелятивну функцію. Він чинить вплив на адресата завдяки механізмам психоаналізу через зовнішнє оформлення та внутрішнє мовне наповнення. Важливим завданням для перекладача є досягнення динамічної еквівалентності під час перекладу заголовків, яке полягає у збереженні ефекту впливу на читача в іншій мовній культурі, зокрема в українській. Під поняттям «заголовок» в академічному тлумачному словнику розуміють назву «будь-якого твору, його частини, розділу або статті, повідомлення, назва газети, журналу і т. ін.» [1]. У заголовках імпліцитно представлений комплексний виклад змісту публіцистичного твору. Саме тому для здійснення адекватного перекладу заголовків перекладачу слід ознайомитися зі змістом статті, оскільки дослівний переклад може спричинити девіацію в перекладі та ускладнити розуміння тексту. Досить часто заголовки

оформлені у вигляді питань, що націлено на встановлення контакту із читачем. Також в заголовках німецькомовних газет часто використовується гра слів. Відтворення каламбурів у заголовках вимагає від перекладача володіння високим рівнем екстралінгвальних знань і здібності до креативного перекладу. Саме тому специфіка перекладу заголовків німецькомовних публіцистичних статей пов'язана з лексико-стилістичними особливостями.

За дослідженнями Л.В. Федоренко у її статті було виділено стисле зображення алгоритму перекладу заголовків, яке виглядає таким чином: 1) тематичний аналіз; 2) комунікативна ситуація; 3) комунікативні функції й цілі; 4) комунікативний канал; 5) жанр; 6) характеристики комунікантів; 7) логіко-сміслова структура; 8) соціокультурні, соціолінгвістичні, фонові й лінгвістичні особливості [2, 127]. Цей алгоритм надає нам змогу чітко виділити основні аспекти перекладу заголовків.

На основі аналізу німецькомовних заголовків з онлайн-журналу «Культура» (Kultur) [3] на сайті Гете-Інституту та їхні переклади українською мовою було виявлено такі особливості перекладу:

1. Деметафоризація (напр., *ABSCHIED, KONTROVERSEN UND BÄRENSTARKE FILME* – ПРОЩАННЯ, СУПЕРЕЧКИ, *GAPHE* КІНО). У дослівному перекладі прикметник *bärenstark* має значення «сильний як ведмідь». Саме ця тварина стала символом німецького кінофестивалю Берлінале.

2. Імплікація (напр., *EIN FILMFESTIVAL FEIERT JUBILÄUM* – 70 РОКІВ ФЕСТИВАЛЮ). Виділені напівжирним курсивом фрагменти заголовку вилучені в перекладі через висококонтекстність комунікації в українській мові, яка дозволяє читачу на основі аналізу часового відрізка «70 років» вибудувати логічну послідовність умовиводів «кругла дата» → «ювілей». Із широкого контексту статті можна отримати інформацію про представлений захід.

3. Імперативність (напр., *BITTE LÄCHELN – UND WÄHLEN!* – *УСМІХНІТЬСЯ... ВИ ПРОГОЛОСУВАЛИ!*). Використання дієслів у наказовому способі виконують в українській мові апелятивну функцію, націлену на привернення уваги читача.

4. Номіналізація (напр. *WIE DIE BUCHMESSE DEUTSCHE GESCHICHTE ERZÄHLT* – ІСТОРІЯ НІМЕЧЧИНИ У ОДНОМУ ЯРМАРКУ). Ця особливість перекладу продиктована номінальним характером викладу, що є типовим для української мови. Зазвичай номіналізація є результатом імплікації заголовка, тому ці особливості часто є взаємопов'язаними.

5. Трансплантація (напр., *AUTOTUNE, CANCEL CULTURE, KINDERLIEDER* – *AUTOTUNE, CANCEL CULTURE, ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ*). Перенесення лексеми мовою оригіналу до тексту перекладу продиктоване прагматикою перекладу і спостерігається в тих

випадках, коли транскрипція чи калькування не покращать розуміння тексту оригіналу. Крім того, ця особливість покликана привертати увагу читача.

Отже, виявлені особливості перекладу німецькомовних заголовків надають нам чіткі орієнтири для здійснення адекватного перекладу з урахуванням характерних рис української мовної культури.

Список використаних джерел

1. *Akademichnyi tlumachnyi slovnyk ukraïnskoi movy* [Academic explanatory dictionary of the Ukrainian language]. Retrieved from: <http://sum.in.ua/s/zagholovok> [in Ukrainian].
2. Fedorenko, L. (2015). Pryntsyry perekladu zaholovkiv mediinykh tekstiv [Principles of translation of media headlines]. *Odeskyi lnhvistychnyi visnyk*, 6, 126–129 [in Ukrainian].
3. *Kultur*. Retrieved from <https://www.goethe.de/ins/ua/de/kul/mag.html> [in German].

Олександр Тунік

Четвертий курс, група ЛА-371, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Науковий керівник: старший викладач кафедри ТППАМ Бондаренко Тетяна Борисівна

ПРИЙОМИ ТА ЗАСОБИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ АТРИБУТИВНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ У СФЕРІ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

На даний момент у зв'язку зі значущими змінами, які виникли у світовій економіці, її всеохоплюючій інтеграції і створення світового ринку, міжнародною мовою якого є англійська мова, з'явилася сучасна потреба у підготовці фахівців, які належним чином володіють англійською мовою [3,15].

Англійська мова визнається міжнародною мовою не тільки у сфері бізнесу, але й серед різних суміжних сфер (міжнародні переговори, повітряна та морська навігація та ін.). Ділова сфера виокремлюється своєю значущою спеціалізованою мовною ієрархією на різних рівнях мовної ієрархії. Мова бізнесу регламентована не лише в лексиці, синтаксисі, але і в графіці, застосуванні паралінгвістичних засобів, різних каналів зв'язку та ін. Ділове спілкування має певні особливості або характеристики, які дозволяють нам відрізнити його від іншого спілкування [3,17].

Під атрибутивним словосполученням традиційно розуміється непередикативна синтагма, що складається з визначального і обумовленого слова. У плані змісту атрибутивне словосполучення позначає предмет, якому приписується певна якість або властивість. Атрибутивні словосполучення, як особливий тип словосполучень, неоднорідні за своїм складом. У семантико- синтаксичному плані вони можуть бути представлені цілим спектром різноманітних структур [2].

У позиції визначального компонента, як правило, виступає іменник, проте також можуть виступати числівники, займенники; при цьому залежний компонент (атрибут) може бути також представлений різними частинами мови: прикметником, займенником, числівником, дієприкметником, іменником, інфінітивом, власною мовою. По відношенню до визначального атрибуту можуть вибудовуватися в препозиції і / або постпозиції, будуватися за найпростішою схемою А + N, або бути складними поширеними [3].

Список використаних джерел

1. Anton Karl Ingason, Einar Freyr Sigurðsson (2002). *Attributive compounds*. М.: Изд-во Рудомино. С. 1-3.
2. Зайцева, Г. О. (2013). Аналіз способів перекладу двокомпонентних атрибутивних словосполучень іменників з англійської на українську мову. Харків.
3. Кацавець, Г. М, Паламар, Л. М. (2008). *Мова ділових паперів: підручник*. 4-те вид., Київ, Алерта.

Лілія Шмат

ЛФ-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

МОВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЕТНОКУЛЬТУРНИХ СТЕРЕОТИПІВ У ФРАНКОМОВНОМУ ПОБУТОВОМУ АНЕКДОТІ

Комічне як невід'ємна частина національної культури являє собою невичерпне джерело для досліджень мовної картини світу. Анекдот є одним із найбільш продуктивних жанрів сучасного комічного тексту [1, 20]. Він відображає систему цінностей народу, його унікальне сприйняття навколишнього світу та ставлення до оточуючих речей та явищ. Серед дослідників гумору та його форм прояву варто згадати імена С. Аттардо, С. Вапірова,

Ю. Лотмана, О. Підгрушну, С.Бассай, Й. Телушкіна, А. Демичева, Є. Копилкову та багатьох інших авторів, що різнопланово розкривають цю тему у своїх роботах. *Метою роботи* є аналіз етнокультурних стереотипів у франкомовному побутовому анекдоті та засоби їх передачі при перекладі українською.

Звертання до засобів вербалізації форм комічного передбачає вивчення й опис мовних явищ, які містять у собі прояви національної культури. Згідно з розподілом С. М. Бассай, мовні засоби комічного поділяються на фонографічні, лексико-семантичні, граматичні (морфологічні і синтаксичні) та текстово-дискурсивні засоби [1, 20]. Вибір мовного комізму як об'єкту дослідження узгоджується з когнітивною парадигмою, у рамках якої встановлено, що аспекти мови регулюються або мотивуються когнітивними параметрами, які ґрунтуються на людському досвіді «укладені» в реальний контекст.

Сьогодні під поняттям «анекдот» розуміється фамільярне спілкування, коротка смішна розповідь про вигадану подію з несподіваною дотепною кінцівкою, у якій, залежно від тематики жанру, дійовими особами виступають постійні персонажі, відомі всім носіями мови [2].

Ефективність міжмовної комунікації передбачає забезпечення високої точності перекладу, повноти і вірогідності передачі оригіналу. Ця проблема перебувала в центрі уваги вчених-філологів протягом тисячоліть, і наразі формулюється в інших наукових термінах, центральними з яких є терміни «перекладацька еквівалентність» і «перекладацька адекватність», які традиційно використовуються для опису процесу і результатів перекладу.

Окрім анекдотів, що висміюють представника якої-небудь однієї національності, існують мультинаціональні анекдоти, в яких присутні представники кількох національностей і пародіюється відразу кілька етнічних стереотипів.

Найбільш популярним джерелом стереотипних уявлень про національні характери є так звані міжнаціональні анекдоти, тобто анекдоти, побудовані на шаблонному сюжеті: представники різних націй, потрапивши в одну й ту ж ситуацію, реагують на неї по-різному, у відповідності з тими рисами національного характеру, які їм приписують на батьківщині анекдоту.

Отже, побутовий анекдот є складним жанровим утворенням, що яскраво відображає особливості національного менталітету й найбільш злободенні проблеми сучасного життя, включаючи уявлення народу про комічне, сучасні й історичні реалії, характерні ситуації спілкування тощо.

Список використаних джерел

1. Бассай, С. М. (2016). Мовна репрезентація етнокультурних стереотипів у німецькомовному побутовому анекдоті. Держ. ВНЗ «Запоріж. нац. ун-т». Запоріжжя. 20 с.

2. Шмелева, Е. Я. (1999). Рассказывание анекдота как жанр современной речи: проблемы вариативности Саратов: Колледж. 146 с.

Ірина Щепанюк

ЛА-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ПРОБЛЕМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ще декілька десятиліть тому можливість отримувати повноцінну освіту вдома здавалася неможливою. Пандемія коронавірусу, що охопила весь світ і змусила багатьох здобувачів освіти перейти на змішану та дистанційну форми навчання, продемонструвала, що системи освіти багатьох країн, в тому числі й України, виявилися не готовими до переходу на такий формат навчання. Однак саме така форма навчання є оптимальним варіантом, що може допомогти стримати темпи підвищення захворюваності. Ще знадобиться певний час на те, щоб навчити студентів здобувати знання при дистанційному навчанні так само якісно, як і при очному. А навчити доведеться, оскільки освіта у всьому світі поступово переходить до цього формату.

Заочна форма отримання знань впроваджена в систему освіти вже достатньо давно, а зараз, враховуючи швидкий розвиток інформаційних та телекомунікаційних технологій, дистанційній освіті як варіанту заочної приділяється особлива увага.

Від дистанційної освіти, яка поки що має багато недоліків, відмовитися не вдасться навіть за бажання, оскільки саме дистанційну освіту вважають формою навчання майбутнього, і зараз стає очевидно, що після закінчення пандемії дистанційна освіта не зникне. Актуальність такого формату навчання полягає також і в тому, що відбувся різкий розвиток інформаційних технологій, який перемістив світовий суспільний прогрес в інформаційне середовище [1].

Дистанційна освіта може надати можливість безперервного навчання та обміну інформацією без втрати актуальності та новизни. Одна з важливих переваг дистанційної освіти – це отримання знань незалежно від місцезрозташування та без втрати часу. Саме

дистанційна освіта здатна адекватно відгукнутися на зміни навколишнього середовища [1].

Специфіка дистанційних освітніх технологій сприяє розвитку у здобувачів освіти навичок самоосвіти, ефективної та продуктивної діяльності, а також виникненню стійкої мотивації пізнавальної діяльності, що сприяє підвищенню якості освіченості студентів [3].

До переваг дистанційної форми освіти також можна віднести можливість індивідуалізації навчального процесу та професійної підготовки спеціалістів шляхом складання індивідуальних планів для систематичного контролю та корекції перебігу навчання [2].

Серед переваг також можна назвати формування усвідомленого ставлення до освітнього процесу, зростання відчуття відповідальності за результат свого навчання, допомогу в самовизначенні особистості, формуванні стійких інтересів до навчання, пізнавальної активності, розширенні світогляду [3].

Технології дистанційного навчання почали більш активно розвиватися з початком карантину. Однак все ще є велика кількість проблем, пов'язаних з такою формою освіти. До основних проблем дистанційної освіти належать наступні:

- Недосконала нормативно-правова база, наявність лише окремих документів про функціонування цієї системи навчання;

- Неможливість освоїти будь-яку професію дистанційно (переважно стосується технічних та медичних спеціальностей, де дуже важливою складовою навчального процесу є практика);

- Дистанційна освіта вимагає набагато більшої самоорганізації та мотивації, яких не всім студентів вистачає при віддаленому навчанні;

- Послаблення зв'язку між викладачами та студентами, що спричиняє більшу ускладненість при засвоєнні матеріалу;

- Необхідність закладів вищої освіти витратити кошти на технічне оснащення, програмно-технічне забезпечення, підготовку спеціальних кадрів і т. д. [3].

Отже, враховуючи проблеми та переваги дистанційного навчання, можна зробити висновок, що викладачам і здобувачам освіти необхідно пристосовуватися до сучасних реалій освіти та прагнути до їх покращення.

Список використаних джерел

1. Голованова, Ю. В. (2015). Проблемы и пути решения дистанционной формы обучения. Актуальные задачи педагогики : материалы VI Междунар. науч. конф. (г. Чита,

январь 2015 г.). Чита : Издательство Молодой ученый. С. 163-167. Восстановлено с <https://moluch.ru/conf/ped/archive/146/7048/>

2. Ибрагимов, И. М. (2005). Информационные технологии и средства дистанционного обучения: учеб. пособие для студ. вузов. Москва: Академия. 336 с.

3. Кузнецова, О. В. (2015). Дистанционное обучение: за и против. Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. № 8-2. С. 362-364. Восстановлено с <https://applied-research.ru/ru/article/view?id=7101>.

Дарина Янгаличева

ЛА-71, факультет лінгвістики

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

У сучасному світі в період інформатизації суспільства значною конкурентною перевагою є наявність у працівників «м'яких» навичок (soft skills). Поняття «soft skills» за останні 20 років стало важливою складовою світового ринку праці у різноманітних сферах діяльності, у тому числі й у перекладацькій.

Термін «soft skills» виникає та починає вживатися в наукових працях наприкінці 90-х років ХХ століття. Першими його активно починають використовувати американські та німецькі фахівці в галузі управління, пізніше поняття поширюється на сфери бізнесу та освіти. Чимало дослідників займаються вивченням Soft skills, серед них Н. Жадько, В. Давидова, Н. Длугунович, Ю. Портланд та інші.

Soft skills або як ще називають «м'які» навички розглядають переважно в доповненні до технічних, «жорстких», метою обох є забезпечення виконання професійних завдань. З одного боку, у визначенні «soft skills» дослідники акцентують здатність людини до міжособистісних взаємодій і його особистісні якості та риси. «М'які» навички – це риси характеру, що поліпшують здатність людини взаємодіяти з іншими людьми працездатність і перспективи кар'єрного росту [2]. Отже, під «soft skills» варто розуміти особисті якості, особливості, таланти або рівень захоплення професійною діяльністю, які й відрізняють дану особистість від інших людей зі схожими вміннями і компетентністю.

При вивченні англійської мови необхідно формувати такі «soft skills» як: ефективну співпрацю у команді, аргументацію власної думки, аналіз інформації у колективі, пошук

компромісу з працівниками, партнерами [1]. Також варто сюди зараховувати управлінські якості, уміння переконувати, керувати, готувати презентації, вміти вирішувати конфлікти. Майбутнім перекладачам необхідно опанувати навички soft skills, оскільки вони є важливими в роботі. Кожен фахівець має розуміти, що soft skills є необхідним і варто самостійно займатись їхнім формуванням. До основних методів розвитку soft skills слід зараховувати:

1. Самоосвіта – самостійне вивчення інформації про моделі успішної поведінки у своїй сфері діяльності;
2. Навчання на досвіді інших, робота з наставником;
3. Відвідування фахових тренінгів, що містять вправи, певні розвиваючі компетенції;
4. Поєднання навчання та професійної діяльності (дуальна освіта) [4, 241].

Для майбутнього перекладача усі описані навички є важливими в роботі. Серед найважливіших можна виокремити такі:

1. Комунікативні, тобто уміння вести переговори, зустрічі, бесіди;
2. Гнучкість та адаптивність – вміти швидко орієнтуватися в ситуації, виконувати декілька справ одночасно;
3. Поінформованість – володіти необхідною інформацією, бути обізнаним;
4. Емоційна стійкість передбачає управління над своїми емоціями, розуміти невербальну мову;
5. Дипломатичність, вихованість – можна ставити під сумнів чийсь думку чи бачення, проте робити це необхідно м'якше, не забуваючи про повагу до людини, що стоїть поруч;
6. Уміння формувати власну думку та приймати рішення.

Варто пам'ятати, що всі знання, що отримує людина, вона отримує, перш за все, для себе. Саме тому необхідно розуміти, що навички soft skills є важливими для становлення особистості як професійного спеціаліста, яка добре розуміється у своїй діяльності. «М'які» навички потрібні у будь якій професії, проте найбільше вони застосовуються у тій сфері діяльності, що передбачає спілкування з людьми, висловлення власної думки, швидке прийняття рішення, презентація власних знань чи умінь. Тому у роботі майбутніх перекладачів «м'які» навички є невід'ємною частиною діяльності.

Список використаних джерел

1. Hard Skills vs. Soft Skills: What's the Difference? Retrieved from <https://www.thebalancecareers.com/hard-skills-vs-soft-skills-2063780>.

2. Mitchell, G. Essential soft skills for success in the 21st century workforce as perceived by Alabama business/marketing educators Retrieved from http://etd.auburn.edu/bitstream/handle/10415/1441/Mitchell_Geana_57.pdf
3. Riemer, M. (2002), "English and Communication Skills for the Global Engineer", *Global Journal of Engineering Education*, Vol. 6 No.1, pp. 91-100.
4. Длугунович, Н. (2014). Soft skills як необхідна складова підготовки ІТ фахівців, *Вісник Хмельницького національного 37 університету. Технічні науки*, № 6, С. 239-242. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_tekh_2014_6_47.